

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Dato: 27.11.2018 kl. 10:00

Sted:

Arkivsak: 17/00048

Arkivkode: 033

Mulige forfall meldes snarest til 78 78 20 00 eller postmottak@berlevag.kommune.no

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
72/18	18/00677-4	Søknad om tillatelse til tiltak på gnr 11 bnr 383- Oppføring av garasje, Storgt 29.	2
73/18	18/00714-1	Rullering av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet	7
74/18	18/00727-1	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Berlevåg kommune	10
75/18	18/00736-1	VAR-gebyr for 2019	13
76/18	18/00687-6	Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022	15

Berlevåg, 21.11.2018

Rolf Laupstad
Ordfører

Saker til behandling

72/18 Søknad om tillatelse til tiltak på gnr 11 bnr 383- Oppføring av garasje, Storgt 29.

Arkivsak-dok. 18/00677-4
Arkivkode. 11/383
Saksbehandler Bjarne Mjelde

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.11.2018	72/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Søknad fra Svend-Åge Ankjær dat. 01.10.2018, jf. tillegg dat. 21.10.2018 om dispensasjon fra områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes avslås. Tiltaket er i strid med trafikkløsningen som er valgt for fv. 890 og Rådhusgata. Løsningen vil gi dårligere trafiksikkerhet, da adkomsten kommer i et kryssområde. Det er heller ingen overvekt av hensyn som taler for dispensasjon.

Vedlegg:

Ingern.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

I brev dat. 01.10.2018 søker Svend-Åge Ankjær om dispensasjon fra områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes for oppføring av garasje på sin eiendom 11/390. I brev dat. 21.10.2018 bestrider Ankjær at hans eiendom blir direkte berørt av områdereguleringen, og han ber derfor om at saken behandles som byggesøknad. Han viser bl.a. til at det ble gitt feil informasjon fra byggesaksbehandler om at plasseringen av garasjen ville komme utenfor byggegrensen. Han viser også til at kommunen har to garasjer/porter like ved.

Det er korrekt at det ble gitt feil informasjon om byggegrensen. Men eiendommen 11/390 er omfattet av detaljreguleringen som del av arealområdet S5 – Sentrumsformål. Eiendommen er ikke betraktet som «berørt» fordi det ikke er lagt opp til eiendomsjusteringer eller justeringer knyttet til nye/endrede adkomstveger samt justeringer mot offentlig areal. Dagens adkomst til «doktorbakken» vil han beholde.

Tiltaket er derfor i strid med områdereguleringen, selv om det er innenfor byggegrensen. I det følgende vil rådmannen derfor behandle saken etter opprinnelig søknad dat. 01.10.2018.

Beskrivelse av tiltaket:

Ankjær har sendt en del skisser, som angir at ytre rammer for garasjen er omtrent som vist på foto nedenfor. Ved siden av forstøtningsmuren til høyre planlegges en trapp med 80 cm bredde. Fronten på garasjen vil gå omtrent midt på støttemuren (markert med vannrett strek på muren). Dette tilsvarer fronten på kommunens garasje til venstre på bildet.

Lengden på garasjen planlegges til 6,5 meter. Det vil si at garasjen vil gå ca 4,5 meter inn i terrenget bak eksisterende mur. Rådmannen antar at det er nødvendig å sprengre eller banke seg inn i terrenget bak. Det er også nødvendig med stabiliseringstiltak for å beholde overdekningen, dvs. massene over garasjetaket.

I områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes er arealet som Ankjær søker dispensasjon fra, som nevnt regulert til sentrumsformål (S5). Bestemmelsene har følgende ordlyd:

2.2.1 Tillatte virksomheter jf. § 12-7 punkt 1 a) Innenfor områdene kan det etableres forretninger, av typen butikkhandel, tjenesteyting og boligbebyggelse. b) Engrossalg og plasskrevende varer tillates ikke. c) Boligformål tillates ikke i etasjer mot gateplan med unntak av nødvendige entré/trapperom, samt boder. Boder tillates ikke plassert ut mot vei/gate. d) Innenfor området S14 tillates boligformål også i første etasje.

I forkant av S5 er det regulert inn fortau, samt et justert gateløp for Storgata. Omriss av garasjen er satt inn, sammen med pil som viser adkomst, i plankartet nedenfor.

Garasjeprosjektet strider mot områdereguleringen på to punkter:

1. I planbestemmelsene for sentrumsformål er det ikke åpnet for etablering av garasjer.
2. Adkomsten til garasjen vil skje i et planlagt kryssområde, og vil krysse innregulert fortau.

Vurdering:

Varig eller midlertidig dispensasjon kan gis av planmyndigheten etter plan- og bygningsloven § 19. For at det skal kunne gis dispensasjon må følgende vilkår oppfylles:

1. Hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra, skal ikke vesentlig tilsidesatt.
2. Det må foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon.

Før det gis dispensasjon, skal direkte berørt statlig eller regional myndighet høres. Dispensasjon bør ikke gis dersom vedkommende myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Dersom planmyndigheten ut fra egne vurderinger mener at dispensasjonssøknaden ikke skal innvilges, er det ikke nødvendig å innhente uttalelser.

Dersom planmyndigheten vurderer å innvilge søknaden, er det Statens vegvesen som er direkte berørt statlig myndighet. Vegvesenet må da få anledning til å uttale seg til søknaden.

Vurdering av om bestemmelsen det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt.

I planbestemmelsene er det listet opp de tiltak som er tillatt. Garasjebygg er ikke listet opp, og er derfor heller ikke tillatt. Isolert sett kunne man vurdert å tillate oppføring av garasje innenfor arealformålet S6, dersom det var plass nok, og det var mulig å få en trafikksikker adkomst.

Men tiltaket er også i strid med trafikkløsningen som er valgt for fv. 890 og Rådhusgata. Garasjen vil komme nesten midt i krysset, og adkomsten må krysse et fortauareal. Løsningen er ikke i tråd med gjeldende forskrift for veg- og gateutforming, Statens vegvesens håndbok N100. Rådmannen vurderer at en slik løsning vil være trafikkfarlig både i forhold til dagens bruk av vegsystemet, og i forhold til planlagt bruk. Rådmannens konklusjon er at bestemmelsene det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt.

Vurdering av om det foreligger en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon.

Dersom formannskapet mener at bestemmelsene det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt, skal denne vurderingen gjøres. For søkerens del vil en garasje slik han har søkt om, kunne være en god praktisk løsning.

På den andre siden vil det åpne for etablering av garasje i et område hvor ett av hovedgrepene er å utforme gatesystemet slik at trafikksikkerheten økes. Gateløp og fortau er utformet spesielt for å forbedre sikten fra fv. 890 til Rådhusgata, som i dag er dårlig. Utkjøring fra garasje rett ut i denne siktproblematikken vil ikke være en trafikksikker løsning.

Rådmannens konklusjon er at uavhengig av hvilken vurdering man har i forhold til tilsidesetting av bestemmelser, så er det ikke en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon.

Rådmannen vil til slutt kommentere Ankjærs argument om at det allerede finnes to kommunale garasjer ved siden av. Det er viktig å være klar over at en reguleringsplan styrer framtidig bruk av området, dvs. tiltak som kommer etter at reguleringsplanen er vedtatt. Inntil videre vil ikke kommunens bruk av garasjene bli påvirket. Men når gatesystemet skal utformes i henhold til reguleringsplanen er det sannsynlig at kommunen ikke lenger kan bruke garasjene som vanlige garasjer. I dag er garasjene bare i begrenset bruk.

73/18 Rullering av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

Arkivsak-dok. 18/00714-1
Arkivkode.
Saksbehandler Kari Celine Kalvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.11.2018	73/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	

Forslag til vedtak/innstilling:

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2026 vedtas slik den foreligger.

Vedlegg:

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2026

Saksframstilling:

Handlingsdelen til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet rulleres årlig for å legge inn prioritering av tiltak i forbindelse med søknad om spillemidler.

Handlingsprogram for anlegg og planlagt gjennomføring for 2017-2021

Kulturbygg

Prioritet	Type/Tiltak	Eier	Kostnad	Spillemidler	Kommunal Finansiering	Gjennomføres /Status
1	Ungdoms-klubb	Berlevåg kommune	2 601 630	1 084 012	Spillemidler/kommunal finansiering	Gjennomføres 2018-2020 Anleggsnr. 74077

Ungdomsklubben er ført opp på første prioritet da det skal søkes om spillemidler i 2019.

Idrettsanlegg

Pri.	Type/Tiltak	Eier	Gjennomføres	Anleggsnummer
1	Svømmehall m/lokaler	Berlevåg kommune	2018-2020	72620
2	Rehabilitering Kunstgress og etablering av lysanlegg, Berlevåg stadion	Berlevåg kommune	2019-2020	3252

Svømmehallen med lokaler ligger fortsatt inne på første prioritet da det skal søkes om spillemidler i 2019. Kunstgressbanen på Berlevåg stadion har tidligere vært lagt inn på den langsiktige handlingsdelen, men er nå lagt inn i 2019 for å kunne søke spillemidler og midler fra Samfunnsløftet som er støtteordningen til Sparebanken Nord-Norge.

Nærmiljøanlegg

Pri.	Type/Tiltak	Eier	Gjennomføres	Anleggsnummer
1	Nærmiljøanlegg, BMX bane	Berlevåg kommune	2019	74079

Nærmiljøanlegg trinn 1 i skolegården er ferdigstilt og trinn 2 som består av BMX banen legges inn som første prioritet.

Bakgrunn:

Handlingsdelen til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet rulleres årlig med hensyn til prioritering av spillemidler.

Merknader:

Vedlegg til sak

Kommunedelplan
for idrett og fysisk a

74/18 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Berlevåg kommune

Arkivsak-dok. 18/00727-1
Arkivkode.
Saksbehandler Kari Celine Kalvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.11.2018	74/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Det vedtas å igangsette utarbeiding av Berlevåg kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse.
2. Mandat for utarbeiding av helhetlig ROS vedtas.

Vedlegg:

Mandat for utarbeiding av helhetlig ROS

Saksframstilling:

Utarbeidelse av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, ROS, for Berlevåg kommune vil bli gjennomført som et prosjekt som skal resultere i en rapport.

Rapporten skal bygges opp i henhold til «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2014. Rapporten skal inneholde en oppsummering av risiko og sårbarhet i kommunen og anbefalte tiltak for å styrke sikkerhetsarbeidet. For å sikre eierskap til rapporten, samt at kunnskapen som utvikles beholdes i kommunen, vil prosjektet gjennomføres av kommunenes egne ansatte.

Forankring og organisering

Helhetlig ROS forankres hos kommunens administrative og politiske ledelse for å sikre eierskap til gjennomføring, resultat og oppfølging av analysen. Kommunestyret skal involveres både i oppstarten, i presentasjon av resultatene fra analysen og i oppfølgingen.

Arbeidet med helhetlig ROS-analyse blir organisert som et prosjekt med prosjektgruppe, prosjektleder og styringsgruppe. Kommunens administrative ledelse utgjør styringsgruppen og skal følge prosjektet tett underveis.

Utførelse

Hovedfasene i prosjektet deles inn i følgende trinn:

1. Planlegging og forarbeid
  - a) Forankring og organisering av analysen
  - b) Definerings av formål, avgrensning, metode og prosess
  - c) Innhenting av informasjon og beskrivelse av kommunen

2. Gjennomføring av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse
  - a) Identifisering av uønskede hendelser
  - b) Risiko- og sårbarhetsvurdering av uønskede hendelser
  - c) Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbildet
  - d) Forslag til oppfølging
  - e) Rapport

3. Oppfølging i kommunen
  - a) Plan for oppfølging
    - Mål, strategier, prioriteringer
    - Tiltak for oppfølging og utvikling
  - b) Integrering av samfunnssikkerhet og beredskap i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven

Framdrift

Aktivitet	Tidspunkt
Politisk oppstart	Formannskapet 27.11.18 Kommunestyret 13.12.18
Planlegging og forarbeid	Des. 2018 – jan. 2019
Planarbeid/utarbeidelse av planutkast	Februar – juni 2019
Høring	Juni – september 2019
Vedtak av helhetlig ROS, kommunestyret	Oktober 2019

Bakgrunn:

Sivilbeskyttelsesloven og Forskrift om kommunal beredskapsplikt stiller krav til overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse. Berlevåg kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse ble vedtatt i 2010 av kommunestyret og må revideres. En helhetlig ROS-analyse skal oppdateres minst en gang per valgperiode og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Merknader:

Vedlegg til sak

Mandat for
utarbeiding av helh.

 Berlevåg kommune	Utarbeidet av: KCK	Dato for godkjenning: 20.11.18			Side 1 av 2
	Dokumentansvarlig: Teknisk	Tittel Mandat for utarbeiding av helhetlig ROS	Rev: 02	Revidert den: 19.11.18	Revidert av: KCK

Mandat for utarbeiding av helhetlig ROS

I forbindelse med utarbeiding av helhetlig ROS analyse for Berlevåg kommune skal det opprettes en prosjektgruppe. Prosjektgruppen gis mandat til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Berlevåg kommune og dokumentere resultatet fra arbeidet i en rapport. Basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal prosjektgruppen lage forslag til plan for oppfølging for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal imøtekomme kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Formål:

Formålet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er å:

- gi en oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen, og hvordan de påvirker kommunen
- avdekke sårbarhet og gjensidige avhengigheter
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres
- gi planleggingsgrunnlag og beslutningsstøtte i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Organisering, roller og ansvar:

- kommunens administrative ledelse er oppdragsgiver og eier av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen
- representanter fra kommunens administrative ledelse utgjør styringsgruppen og utpeker prosjektleder og prosjektdeltakere for prosjektgruppens arbeid
- prosjektgruppen har ansvar for å planlegge og gjennomføre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen
- prosjektleder skal holde styringsgruppen orientert om prosjektets status underveis
- kommunen forplikter seg til aktiv deltakelse i de ulike aktivitetene i prosjektet
- relevante offentlige og private aktører skal inviteres med i arbeidet med gjennomføringen
- prosjektleder skal presentere resultatene fra den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, inklusive forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse
- kommunens ledelse har ansvar for å fremme den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for kommunestyret og følge opp plan for oppfølging

Budsjett og tidsplan:

Prosjektet skal ha oppstart uke 2 i 2019 og ferdigstilt rapport leveres innen utgangen av september 2019.

 Berlevåg kommune	Utarbeidet av: KCK	Dato for godkjenning: 20.11.18		Side 2 av 2	
	Dokumentansvarlig: Teknisk	Tittel Mandat for utarbeiding av helhetlig ROS	Rev: 02	Revidert den: 19.11.18	Revidert av: KCK

Kostnader forbundet med utarbeiding av helhetlig ROS analyse skal belastes teknisk.

75/18 VAR-gebyr for 2019

Arkivsak-dok. 18/00736-1
Arkivkode. 231
Saksbehandler Kari Celine Kalvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.11.2018	75/18
2 Kommunestyret		

Forslag til vedtak/innstilling:

VAR-gebyr for 2019 vedtas slik de framkommer i saksframlegget.

Vedlegg:

Budsjettnotat fra Momentum.

Saksframstilling:

Se vedlegg fra Momentum.

Bakgrunn:

Merknader:

Kommunale gebyrer - Budsjett 2019

Berlevåg kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalings- tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatte overskudd som er eldre enn fire år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2014 i sin helhet være disponert innen 2019.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som Berlevåg kommune ikke rår over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2019 anslått å være 2,45 %. Lønnsvekst fra 2018 til 2019 er satt til 3,20 % mens generell prisvekst er satt til 2,70

%. Budsjettet er utarbeidet den 28. september 2018. Tallene for 2017 er etterkalkyle, tallene for 2018 er prognostiserte verdier og ikke tall fra budsjettet. Tallene for 2019 til 2022 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og feiing.

Det er lagt inn planlagte investeringer for vann og avløp for 2019 og 2020. I 2019 er det planlagt sanering av vann og avløpsrør i Granbakken/Stensbakken, samt en del av VA-nettet i Kongsfjord. Saneringen som er foreslått i Kongsfjord er fra krysset Berlevåggata/Fiskeværsveien til Framned. Dette er for å heve sikkerheten, kvaliteten og kapasiteten på VA nettet for nåværende og fremtidig utbygging, samt avskjære utslippene ved å føre de til dypere vann. Selv om det investeres en del i årene fremover ser det ut til at kapitalkostnadene vil reduseres fra dagens nivå. Dette tyder gjerne på gamle anlegg og ledningsnett, som bør skiftes ut.

Fra 2018 til 2019 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 23 % for å dekke kommunens kostnader på områdene.

Gebyret for avløp øker med 154 %. Tidligere har det kun vært et forbruksgebyr og kommunen har hatt relativt lave gebyrer på området. Det er anbefalt å innføre en todelt gebyrordning med et forbruksgebyr og en fastavgift. På denne måten vil man ikke bli nødt til å øke forbruksgebyret drastisk, men heller splitte økningen opp i to ulike gebyrer.

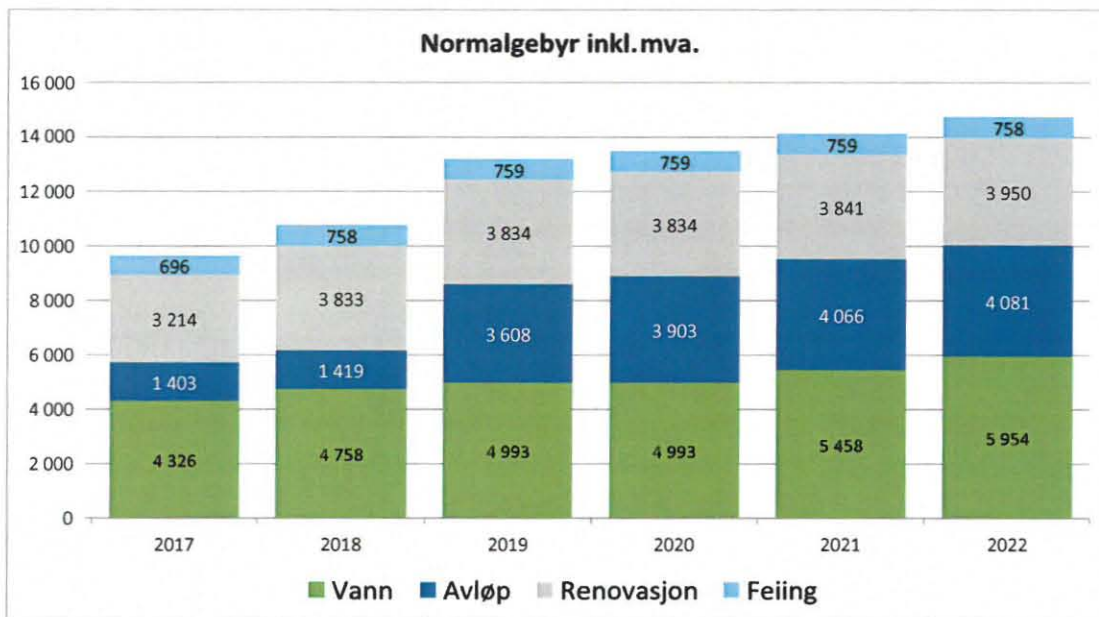
Omregningsfaktoren fra BRA til m³ er høy i forhold til Norsk Vanns anbefalinger. Vi anbefaler derfor å redusere denne gradvis fremover. I 2019 legges det derfor til grunn at denne blir redusert fra 2,5 til 2,3. Dette gjelder både for vann og avløp. Som følger av at noen abonnenter har fått vannmåler, har stipulert forbruk blitt redusert. Med en såpass høy omregningsfaktor vil et skifte fra stipulert til vannmøler kunne gjøre store utslag på inntektsnivået på vann og avløp til kommunen.

Gebyret for vann øker med 4,9%.

Gebyret for renovasjon øker med 0 %.

Gebyret for feiing øker med 0%. Det er ikke tatt høyde for at fritidsabonnenter feies i 2019.

I perioden 2017 til 2022 øker samlet gebyr med kr 5 104,- , fra kr 9 639,- i 2017 til kr 14 743,- i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 9 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig stipulert forbruk på 200 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Arlig gebyrendring fra året før	2019	2020	2021	2022
Vann	4,9 %	0,0 %	9,3 %	9,1 %
Avløp	154,2 %	8,2 %	4,2 %	0,4 %
Renovasjon	0,0 %	0,0 %	0,2 %	2,8 %
Feiing	0,2 %	0,0 %	0,0 %	-0,2 %
Total endring	22,5 %	2,2 %	4,7 %	4,4 %

Dette forslaget til gebyrsatser for 2019 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS. Berlevåg kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap. EnviDan Momentum AS har 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2017 til 2022

Vanngebyrsatser

I Berlevåg kommune er vanngebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 50 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at vanngebyret øker med 5 % fra kr 4 758,- til kr 4 993,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 1 628,-, hvorav kr 235,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 7 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 4 326,- i 2017 til kr 5 954,- i 2022. I tabellen under er vanngebyret basert på et årlig stipulert forbruk på 200 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Vanngebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnet)	kr 2 796	kr 3 038	kr 3 188	kr 3 080	kr 3 368	kr 3 674
Årlig endring		9 %	5 %	-3 %	9 %	9 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 7,65	kr 8,60	kr 9,03	kr 9,56	kr 10,45	kr 11,40
Årlig endring		12 %	5 %	6 %	9 %	9 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 4 326	kr 4 758	kr 4 993	kr 4 993	kr 5 458	kr 5 954
Årlig endring		10 %	5 %	0 %	9 %	9 %

Driftsutgifter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 11 % fra 1,8 millioner kr til 2,0 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,1 millioner kr, fra 1,9 millioner kr i 2017 til 2,0 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 1 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 57 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10**** Lønn	971 547	1 038 594	1 071 829	1 106 128	1 141 524	1 178 052	57 %
11**** Varer og tjenester	403 311	380 000	530 260	404 577	415 501	426 719	23 %
12**** Varer og tjenester	448 124	334 000	343 018	352 279	361 791	371 559	19 %
14**** Overføringsutgifter	30 746	6 667	6 847	7 032	7 221	7 416	1 %
Sum driftsutgifter	1 853 728	1 759 261	1 951 954	1 870 016	1 926 037	1 983 747	100 %
Årlig endring		-5 %	11 %	-4 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å reduseres med rundt 25 % fra 2,1 millioner kr til 1,6 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres kapitalkostnadene med 0,1 millioner kr, fra 2,0 millioner kr i 2017 til 1,9 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 1 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 67 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	1 564 946	1 599 748	923 950	923 950	923 950	923 950	60 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	64 299	183 299	272 549	272 549	7 %
Kalkulatorisk rente	448 525	513 149	501 803	479 166	456 530	433 893	25 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	30 349	120 535	219 545	257 693	251 016	8 %
Sum kapitalkostnader	2 013 470	2 143 247	1 610 587	1 805 960	1 910 722	1 881 407	100 %
Årlig endring		6 %	-25 %	12 %	6 %	-2 %	

Indirekte kostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,28 millioner kr til 0,29 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,05 millioner kr, fra 0,27 millioner kr i 2017 til 0,32 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	272 046	280 751	289 735	299 007	308 575	318 449	100 %
Indirekte avskrivningskostnad	0	478	478	478	478	478	0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	237	558	568	556	545	533	0 %
Sum indirekte kostnader	272 282	281 788	290 781	300 041	309 597	319 460	100 %
Årlig endring		3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 5 % fra 3,5 millioner kr til 3,3 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 1,5 millioner kr, fra 2,7 millioner kr i 2017 til 4,2 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 9 %. Konto 164008 Fastavgift vann, bolig utgjør 42 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
164008 Fastavgift vann, bolig	1 198 369	1 308 000	1 155 308	1 350 285	1 676 566	2 023 637	42 %
164018 Vannavgift bolig	1 138 876	1 138 000	1 138 000	1 138 000	1 138 000	1 138 000	33 %
164038 Fastavgift vann, næring	216 519	255 285	255 285	255 285	255 285	255 285	7 %
Øvrige gebyrinntekter	153 448	763 084	750 000	750 000	750 000	750 000	19 %
Sum gebyrinntekter	2 707 211	3 464 369	3 298 593	3 493 570	3 819 851	4 166 922	100 %
Årlig endring		28 %	-5 %	6 %	9 %	9 %	

Øvrige inntekter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes øvrige inntekter å reduseres med rundt 84 % fra 105,1 tusen kr til 17,2 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres øvrige inntekter med 37,9 tusen kr, fra 56,5 tusen kr i 2017 til 18,6 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 20 %.

Øvrige inntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16**** Øvrige salgsinntekter	0	16 824	17 244	17 675	18 117	18 570	38 %
17**** Refusjoner	56 455	88 300	0	0	0	0	62 %
Sum øvrige inntekter	56 455	105 124	17 244	17 675	18 117	18 570	100 %
Årlig endring		86 %	-84 %	3 %	3 %	2 %	

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	1 853 728	1 759 261	1 951 954	1 870 016	1 926 037	1 983 747	2 043 199
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	448 525	543 498	622 338	698 711	714 223	684 908	655 594
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 564 946	1 599 748	988 249	1 107 249	1 196 499	1 196 499	1 196 499
Indirekte kostnader (drift og kapital)	272 282	281 788	290 781	300 041	309 597	319 460	329 639
- Øvrige inntekter	-56 455	-105 124	-17 244	-17 675	-18 117	-18 570	-19 034
Gebyrgrunnlag	4 083 026	4 079 171	3 836 078	3 958 341	4 128 239	4 166 044	4 205 896
Gebyrinntekter	2 707 211	3 464 369	3 298 593	3 493 570	3 819 851	4 166 922	4 248 563
Selvkostresultat	-1 375 816	-614 802	-537 485	-464 772	-308 388	877	42 666
Selvkost dekningsgrad i %	66 %	85 %	86 %	88 %	93 %	100 %	101 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	3 004 521	1 674 620	1 092 085	574 772	118 388	-190 877	-194 666
+/- Selvkostresultat	-1 375 816	-614 802	-537 485	-464 772	-308 388	877	42 666
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	45 915	32 266	20 172	8 388	-877	-4 666	-4 247
Utgående balanse 31.12	1 674 620	1 092 085	574 772	118 388	-190 877	-194 666	-156 247
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Avløp - 2017 til 2022

Avløpgebyrsatser

I Berlevåg kommune er avløpgebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 43 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at avløpgebyret øker med 154 % fra kr 1 419,- til kr 3 608,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 2 679,-, hvorav kr 2 189,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 24 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 1 403,- i 2017 til kr 4 081,- i 2022. I tabellen under er avløpgebyret basert på et årlig stipulert forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl.

Avløpsgebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 0	kr 0	kr 1 945	kr 2 189	kr 2 283	kr 2 244
Årlig endring		0 %	0 %	13 %	4 %	-2 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 9,35	kr 9,46	kr 11,09	kr 11,43	kr 11,89	kr 12,25
Årlig endring		1 %	17 %	3 %	4 %	3 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 1 403	kr 1 419	kr 3 608	kr 3 903	kr 4 066	kr 4 081
Årlig endring		1 %	154 %	8 %	4 %	0 %

Driftsutgifter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 16 % fra 1,1 millioner kr til 1,3 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,2 millioner kr, fra 1,2 millioner kr i 2017 til 1,4 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 62 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10**** Lønn	699 453	756 561	780 771	805 756	831 540	858 149	62 %
11**** Varer og tjenester	97 114	225 800	231 897	238 158	244 588	251 192	17 %
12**** Varer og tjenester	357 896	100 000	252 700	259 523	266 530	273 726	20 %
14**** Overføringsutgifter	73 772	6 667	0	0	0	0	1 %
Sum driftsutgifter	1 228 234	1 089 028	1 265 368	1 303 436	1 342 658	1 383 067	100 %
Årlig endring		-11 %	16 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 17 % fra 0,9 millioner kr til 1,0 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 0,4 millioner kr, fra 0,8 millioner kr i 2017 til 1,2 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 8 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 69 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	611 510	611 510	611 510	611 510	611 510	611 510	59 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	78 162	164 162	202 412	202 412	10 %
Kalkulatorisk rente	203 184	227 503	221 196	206 214	191 233	176 250	20 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	35 205	114 277	172 191	186 443	181 484	11 %
Sum kapitalkostnader	814 694	874 217	1 025 145	1 154 077	1 191 597	1 171 656	100 %
Årlig endring		7 %	17 %	13 %	3 %	-2 %	

Indirekte kostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,25 millioner kr til 0,26 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,04 millioner kr, fra 0,24 millioner kr i 2017 til 0,29 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	243 782	251 583	259 634	267 942	276 516	285 365	100 %
Indirekte avskrivningskostnad	0	451	451	451	451	451	0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	224	527	536	525	514	503	0 %
Sum indirekte kostnader	244 006	252 562	260 622	268 919	277 482	286 320	100 %
Årlig endring		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 80 % fra 1,4 millioner kr til 2,5 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 1,3 millioner kr, fra 1,5 millioner kr i 2017 til 2,8 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 13 %. Konto 164000 Avgiftspliktige gebyrer utgjør 100 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
164000 Avgiftspliktige gebyrer	1 506 096	1 384 310	2 490 532	2 662 384	2 772 454	2 801 101	100 %
Sum gebyrinntekter	1 506 096	1 384 310	2 490 532	2 662 384	2 772 454	2 801 101	100 %
Årlig endring		-8 %	80 %	7 %	4 %	1 %	

Øvrige inntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes øvrige inntekter å øke med rundt 2 % fra 36,2 tusen kr til 37,1 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker øvrige inntekter med 21,6 tusen kr, fra 18,3 tusen kr i 2017 til 39,9 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 17 %.

Øvrige inntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16**** Øvrige salgsinntekter	18 060	36 182	37 087	38 014	38 964	39 938	100 %
17**** Refusjoner	281	0	0	0	0	0	0 %
Sum øvrige inntekter	18 341	36 182	37 087	38 014	38 964	39 938	100 %
<i>Årlig endring</i>		97 %	3 %	2 %	3 %	2 %	

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	1 228 234	1 089 028	1 265 368	1 303 436	1 342 658	1 383 067	1 424 701
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	203 184	262 707	335 474	378 406	377 676	357 735	337 794
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	611 510	611 510	689 672	775 672	813 922	813 922	813 922
Indirekte kostnader (drift og kapital)	244 006	252 562	260 622	268 919	277 482	286 320	295 440
- Øvrige inntekter	-18 341	-36 182	-37 087	-38 014	-38 964	-39 938	-40 937
Gebyrgrunnlag	2 268 593	2 179 625	2 514 048	2 688 419	2 772 773	2 801 105	2 830 920
Gebyrinntekter	1 506 096	1 384 310	2 490 532	2 662 384	2 772 454	2 801 101	2 830 920
Selvkostresultat	-762 497	-795 315	-23 516	-26 035	-319	-4	0
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	66 %	64 %	99 %	99 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	1 572 557	833 672	48 647	26 035	319	4	0
+/- Selvkostresultat	-762 497	-795 315	-23 516	-26 035	-319	-4	-0
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	23 612	10 290	904	319	4	0	0
Utgående balanse 31.12	833 672	48 647	26 035	319	4	0	0
<i>Selvkostgrad i %</i>	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Renovasjon - 2017 til 2022

Renovasjon - gebyrsatser

Fra 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for renovasjon øker med 0 % fra kr 3 833,- til kr 3 834,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 736,-, hvorav kr 1,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 4 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 3 214,- i 2017 til kr 3 950,- i 2022. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Renovasjon - gebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Normalgebyr	kr 3 214	kr 3 833	kr 3 834	kr 3 834	kr 3 841	kr 3 950
<i>Årlig endring</i>		19 %	0 %	0 %	0 %	3 %

Driftsutgifter Renovasjon

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 2,0 millioner kr til 2,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,6 millioner kr, fra 1,7 millioner kr i 2017 til 2,3 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 6 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 6 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling ing 2022 -
10**** Lønn	111 268	122 360	126 276	130 316	134 486	138 790	6 %
11**** Varer og tjenester	8 649	8 900	9 140	9 387	9 641	9 901	0 %
12**** Varer og tjenester	7 693	7 869	8 081	8 300	8 524	8 754	0 %
13**** Tjenester som erstatter kommunal tjenes	1 579 808	1 867 120	1 932 469	2 000 106	2 070 109	2 142 563	93 %
14**** Overføringsutgifter	15 059	6 667	6 847	7 032	7 221	7 416	0 %
Sum driftsutgifter	1 722 477	2 012 916	2 082 813	2 155 140	2 229 981	2 307 424	100 %
<i>Årlig endring</i>		17 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Renovasjon

Det er ingen kapitalkostnader tilknyttet gebyrområdet renovasjon i årene fremover.

Kapitalkostnader Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Kalkulatorisk rente	6 090	0	0	0	0	0	100 %
Sum kapitalkostnader	6 090	0	0	0	0	0	100 %
Årlig endring		-100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Indirekte kostnader Renovasjon

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,17 millioner kr til 0,18 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,03 millioner kr, fra 0,17 millioner kr i 2017 til 0,19 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	165 400	170 693	176 155	181 792	187 609	193 612	100 %
Indirekte avskrivningskostnad	0	106	106	106	106	106	0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	53	124	126	124	121	118	0 %
Sum indirekte kostnader	165 452	170 923	176 387	182 021	187 836	193 837	100 %
Årlig endring		3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Renovasjon

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 1 % fra 2,4 millioner kr til 2,4 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 0,4 millioner kr, fra 2,0 millioner kr i 2017 til 2,5 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 4 %. Konto 164000 Avgiftspliktige gebyrer utgjør 100 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
164000 Avgiftspliktige gebyrer	2 029 378	2 414 000	2 392 317	2 392 917	2 397 301	2 465 542	100 %
Sum gebyrinntekter	2 029 378	2 414 000	2 392 317	2 392 917	2 397 301	2 465 542	100 %
Årlig endring		19 %	-1 %	0 %	0 %	3 %	

Selvkostoppstilling Renovasjon

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	1 722 477	2 012 916	2 082 813	2 155 140	2 229 981	2 307 424	2 387 559
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	6 090	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	165 452	170 923	176 387	182 021	187 836	193 837	200 030
Gebyrgrunnlag	1 894 019	2 183 839	2 259 200	2 337 162	2 417 818	2 501 261	2 587 589
Gebyrinntekter	2 029 378	2 414 000	2 392 317	2 392 917	2 397 301	2 465 542	2 552 475
Selvkostresultat	135 359	230 162	133 117	55 755	-20 517	-35 719	-35 114
Selvkost dekningsgrad i %	107 %	111 %	106 %	102 %	99 %	99 %	99 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	-397 982	-269 170	-42 644	91 059	149 728	132 628	99 720
+/- Selvkostresultat	135 359	230 162	133 117	55 755	-20 517	-35 720	-35 115
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	-6 547	-3 636	586	2 914	3 417	2 812	2 013
Utgående balanse 31.12	-269 170	-42 644	91 059	149 728	132 628	99 720	66 618
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Feiing - 2017 til 2022

Feiing - gebyrsatser

Fra 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for feiing øker med 0 % fra kr 758,- til kr 759,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 61,-, hvorav kr 1,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 2 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 696,- i 2017 til kr 758,- i 2022. Gebyrsatsene er inkl. mva.

76/18 Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022

Arkivsak-dok. 18/00687-6
Arkivkode. 145
Saksbehandler Vibeke Richardsen

Saksoang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.11.2018	76/18
2 Kommunestyret	13.12.2018	

Forslag til vedtak/innstilling:

Det vedlagte forslaget til økonomiplan 2019-2022 fastsettes som det fremgår av eget dokument. Økonomiplan 2019-2022 gir rammer for drift og investeringer i årsbudsjettet for 2019.

Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet i økonomiplanen.

Følgende spesifikke tiltak ligger i tallmaterialet:

- Skatteanslaget settes til kr 23 878 000 for hele planperioden. Skattøret for forskuddspliktige settes til 11,55 % for 2019.
- I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativer benyttes for 2019: Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer (verk og bruk og andre næringseiendommer) settes til 7 ‰, jfr. eskt. § 13. Eiendomsskatten betales i to terminer, mai og november.
- I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a) differensieres satsene ved at den skattesatsen som skal gjelde for (bebygde) boligeiendommer og fritidseiendommer settes til 3,0 ‰. Eiendomsskatten betales i to terminer, mai og november.
- Ordførergodtgjørelsen settes til 90 % av stortingsrepresentantens lønn, jfr. KST vedtak 46/15.
- Godtgjørelse for varaordfører settes til 1/12 av ordførergodtgjørelsen og inkluderer tapt arbeidsfortjeneste ved funksjon som ordfører.
- Forslag til driftsbudsjett vedtas, jfr. skjema 1A og 1B vedlagt i saksframlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.
- Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jfr. skjema 2A og 2B vedlagt i saksframlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.

Rammen for opptak av lån i planperioden blir:

	2019	2020	2021	2022
<i>t.sreooote«</i>	63850000	5100000		
<i>Løpetid</i>	40 år	40 år		

Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelsene og øvrige betingelser for nye lån, samt undertegne lånedokumentene.

Vedlegg:

Budsjett for Kirkelig Fellesråd/Menighetsråd, blir lagt ut på hjemmesiden 26/11-18

Saksframstilling:

Rådmannen legger med dette frem forslag til årsbudsjett for 2019 samt økonomiplan 2019-2022. Årsbudsjettet utgjør det første året i økonomiplanen.

Budsjettforslaget skal etter planen vedtas endelig av kommunestyret i møte 13. desember 2018. I samsvar med forskrift for årsbudsjett § 3 skal formannskapetets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn i minimum 14 dager før kommunestyrets sluttbehandling.

Budsjettarbeidet skulle egentlig vært startet sist vår der administrasjonen skulle lagt frem en sak om konsekvensjustering av driftsrammene på kommunestyremøtet i juni. På grunn av ressursmangel samt innføring av eiendomsskatt ble det dessverre ikke anledning til å gjennomføre dette.

Administrasjonen begynte derfor arbeidet med budsjettet i september der første del var en grundig gjennomgang av det konsekvensjusterte budsjettet. I denne runden ble budsjettet korrigert for lønn- og pensjonsøkning, forventede inntekter fra kommuneproposisjonen, samt at helårseffekt av vedtak og avtaler er prisjustert.

Budsjettarbeidet har også denne gangen vært utfordrende. Kommunen har allerede hatt høy gjeld, og kommunen har i 2018 vedtatt bygging av nytt basseng. Kommunens samlede lån vil derfor være på drøye 235 000 000 kroner i 2019, noe som plasserer oss nær gjeldstoppen på landsbasis pr. innbygger. I tillegg til høy gjeld får kommunen en reell nedgang på -1,75 % i rammeoverføringer som følger av nedgang i folketallet. Dette medfører at handlefriheten vil være klart lavere enn på mange år.

Det har følgelig vært utfordrende å få budsjettet og den påfølgende økonomiplanen i balanse. Vi har fått det til, men rådmannen vil understreke at kommunens administrasjon fungerer på et minimum av hva vi kan anse som forsvarlig. Administrasjonen både sentralt og i enhetene er kuttet betydelig de siste årene, og flere stillinger står vakante for å spare utgifter. Også i andre deler av organisasjonen, som på skolen, er bemanningen betydelig redusert. Til tross for innsparingene vil kommunen fortsatt kunne yte et anstendig tjenestetilbud, inkludert noen få ikke lovpålagte tjenester som kinodriften.

Et budsjett vil alltid ha noen usikkerhetsmomenter. I en liten kommune som Berlevåg vil selv en pasient ekstra eller to ekstra barn i barnehagen kunne gi store utslag. Legeutgiftene i Berlevåg har i lang tid vært svært høye, også sammenliknet med utgiftsnivået i andre sammenliknbare kommuner. I 2019 søker vi å innføre en ny turnusordning for legene som gjør oss i stand til å spare anslagsvis en million kroner, uten at legetjenesten vil bli dårligere.

For å sikre en sunn økonomi over tid bør netto årlig driftsbalanse gi et overskudd på 1,25 prosent. Den inneværende budsjettplanen gir ikke rom for dette verken for 2019 eller 2020, som ventelig blir det tyngste året økonomisk. Fra og med 2021 forventer vi en gradvis positiv endring i kommunens handlingsrom da låneavdragene vil avta noe. I det framlagte budsjettet foreslår derfor rådmannen at Berlevåg kommune i 2019 og 2020 awiker normen for sunn positiv budsjettbalanse, mot at vi deretter

igjen vil kunne sette av midler til fond. Vi understreker samtidig at Berlevåg de siste årene har gått i overskudd, blant annet ved at den statlige refusjonsordningen for ressurskrevende pasienter har gitt oss større tilskudd enn budsjettet.

Budsjettet avhenger naturligvis ikke bare av kommunens utgifter. Like viktig som å ha kontroll på utgiftene er det å sikre gode inntekter. Rådmannen foreslår derfor en gradvis men moderat økning av eiendomsskatten. Dette vil ha en liten men merkbar positiv effekt på våre inntekter. Enda viktigere er det imidlertid å skape aktivitet i Berlevåg-samfunnet. Til tross for et stramt budsjett går vi likevel inn i et offensivt år med flere prosjekter som for Berlevåg vil være store milepæler. Bassenget er allerede nevnt - dette er et stort løft for kommunen som vil sikre svømmeopplæring for de små og være til glede for de store med boblebad, badstue og flerbrukshaller. Samtidig vil nye næringsveier innen teknologi (hydrogen) og turisme kunne skape arbeidsplasser og utvikling. Administrasjonen håper derfor at befolkningsutviklingen vil snu fra nedgang til svak oppgang. Et tredje viktig arbeidsområde i 2019 blir den nye kommuneplanen, som etter planen skal ferdigstilles mot slutten av året. Her ønsker vi å involvere hele befolkningen slik at alle kan få si sitt om hvordan de ser for seg Berlevåg for framtida.

Mål for perioden

Kommunestyret vedtok våren 2018 et nytt målkart for rådmannen. Målkartet er delt inn i langsiktige mål, med en tidsramme som grovt vil tilsvarende denne økonomiplanen, og kortsiktige mål for budsjettåret 2019. Rådmannen vil naturligvis bestrebe seg på å etterleve disse målene. Totalt er det fire langsiktige (eller strategiske) mål: (1) Barn og unge først - de er vår viktigste ressurs; (2) skape nye lønnsomme arbeidsplasser for kommunen; (3) økonomisk styring for å utvikle og gi gode tjenester; samt (4) utvikle en sterk felles vi kan-kultur

Målene som kommunestyret har satt gir en viktig pekepinn for administrasjonens videre arbeid, og reflekteres i flere av de prioriteringene som allerede er gjort eller er i ferd med å implementeres. De underliggende delmålene vil vi komme inn på sektorvis senere i budsjettdokumentet.

Barn og unge først- de er vår viktigste ressurs. Trivsel, oppvekst og kvalitet i utdanningen er sentrale delmål her. Vår fortsatt nye skolebygning var et viktig bidrag for å legge vilkårene til rette i utdanningen. Skolen gjennomfører nå tiltak for å bedre kvaliteten i undervisningen. Mobbing er fortsatt et problem som skolen jobber med, og karakterene skal opp på et godt nasjonalt nivå. Første spadetak er allerede tatt for å bygge et nytt basseng. Dette er et tiltak som i første rekke er rettet mot barn og unge, men vi håper selvsagt at også våre voksne innbyggere vil finne glede i bassenget og tiliggende fasiliteter. I arbeidet med ny kommuneplan vil administrasjonen særskilt jobbe med barn og unge: Hvordan ser de for seg framtidens Berlevåg?

Skape nye lønnsomme arbeidsplasser for kommunen. Uten tiltrekkende arbeidsplasser vil Berlevåg ikke overleve lenge. Nye næringsveier er avgjørende for å stå rustet for framtida. Parallelt med de store forbedringene som gjennomføres av Berlevåg Havn vil kommunen derfor satse på å utvikle ny industri knyttet til den nye hydrogenfabrikken på Revnes (oppstart og produksjon i løpet av 2019). Her ser vi for oss flere mulige spin off-effekter som til sammen vil danne grunnlaget for en hel

næringspark på Revnes. Turisme er en annen næringsvei vi vil satse på. Her vil det være muligheter for lokalbaserte bedriftsetableringer som tilbydere av overnatting, servering, aktiviteter m.m. for en økende mengde besøkende.

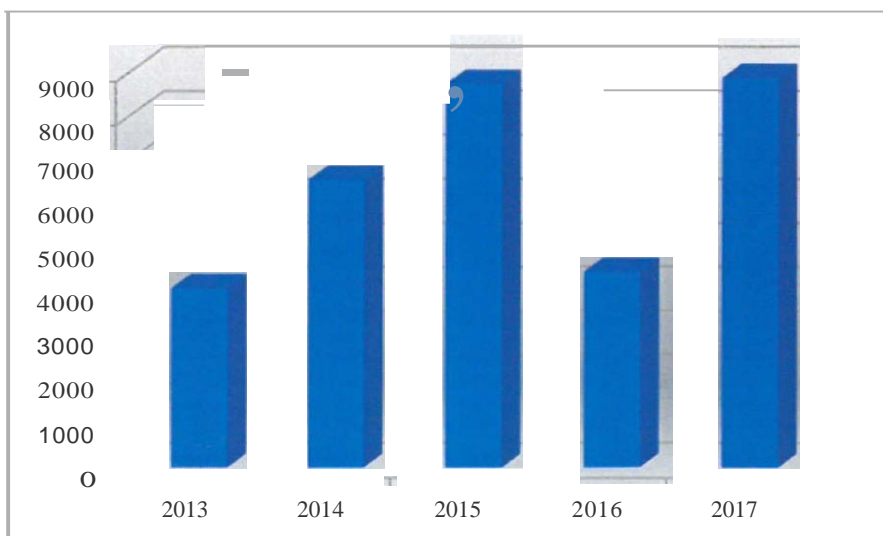
Økonomisk styring for å utvikle og gi gode tjenester. Innovasjon og endringsvilje er viktige stikkord for å møte morgendagens utfordringer. Statlige pålegg og stadig trangere handlingsrom gjør at kommunen må tenke nytt for å levere tilfredsstillende tjenester. Velferdsteknologi og digitalisering er eksempler på tiltak vi vil gjennomføre. Men alle tiltak koster i form av investeringer. Vi vil derfor mer aktivt søke økonomisk støtte gjennom de mange ulike statlige og fylkeskommunale tilskuddsordningene som eksisterer.

Utvikle en sterk felles vi kan-kultur. Innbyggerne i vår kommune skal oppleve at vi alle er på samme lag, at vi er del av et fellesskap der vi heier på hverandre og ønsker nye og hjemvendte innbyggere velkommen. Dette er viktig for å snu befolkningstendensen. Vi blir pr i dag stadig færre og stadig eldre. På sikt er dette ikke bærekraftig, og en sunn samfunnsutvikling avhenger ikke bare av økonomi – den avhenger også av kultur. Å skape bolyst for den enkelte vil derfor være et viktig mål for kommunens videre arbeid.

ØKONOMISK STATUS FOR BERLEVAG KOMMUNE:

Berlevåg kommunens regnskap for 2017

Berlevåg kommunes regnskap for 2017 viste et udisponert regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 8860556. I overskuddet var kr 131 533,36 netto premieavik som bør settes av på pensjonsfond. Oppvekst fikk større tilskudd til voksenopplæringen på norsk med samfunnsfag på kr 450 000. Disse midlene ble ved disponering av årsoverskudd foreslått satt av til dette formålet i 2018. Refusjon for ressurskrevende brukere ble 3,7 mill. kr. høyere enn budsjettet. I tillegg fikk kommunen merinntekter totalt på sum rammeoverføring og skatt. Høy næringsaktivitet i kommunen bidro til høy skatteinntekt. Som følge av høy skatteinngang ble løpende inntektsutjevning (rammeoverføring) 3,1 mill. kr lavere enn budsjettet, men totalt sett på skatt og rammeoverføring ble det en merinntekt på 1 mill. kr. sammenlignet med budsjettet.

Kommunestyret har ingen under-/overskudd fra tidligere år som skal dekkes inn eller disponeres. Kommunestyret vedtok i juni 2017, sak 23/17 følgende disponering av årsoverskuddet for 2016:

DISPONERING AV ÅRSOVERSKUDD 2016

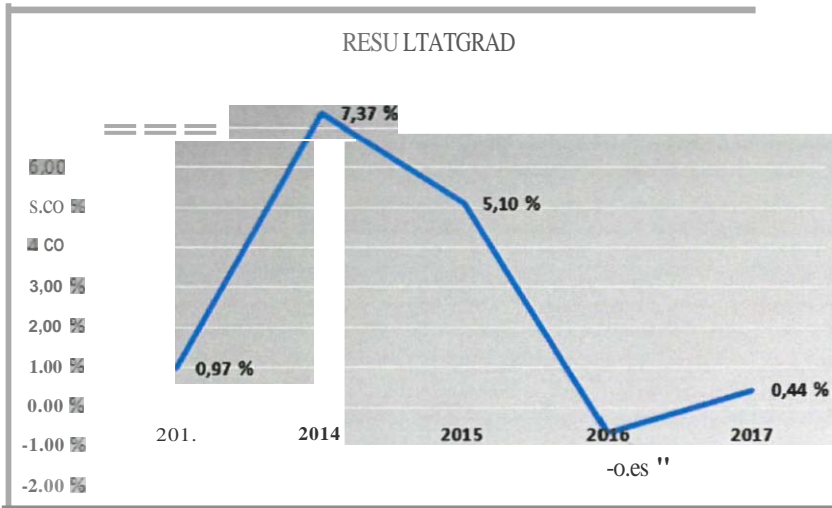
Avsetning til fond Flyktn ingetjenesten	1565608,00
Avsetning til pensjonsfond	628347,25
Redusert inntekt eiendomsskatt	500000,00
Avsetning til klubbhuset	30000,00
Avsetning til gulvbelegg kommunstyresalen	80000,00
Avsetning til nytt kjøkken rådhuset	175000,00
Avsetning til Disposisjonsfond	1469294,27
SUM FORDELT	4448 249,52

Overskuddet for 2017 på kr 8 860 556 vedtok kommunestyret i juni, sak 24/18 å disponere slik:

DISPONERING AV ÅRSOVERSKUDD 2017

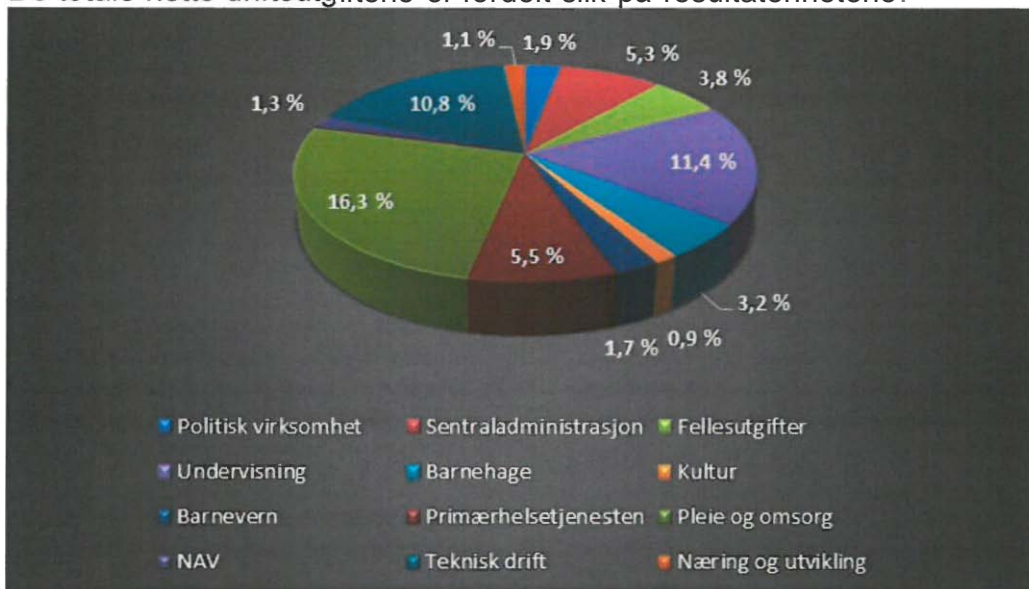
Avsetning til pensjonsfond	131533,36
Voksenopplæringsmidler	450000,00
IKT utstyr skolen/barnehagen	500000,00
Rettsak, saksomkostninger	1115136,00
Juridisk bistand	300000,00
Vedlikehold tak Museumsbygning	55000,00
Klubbhuset fotballbanen	25000,00
Vei til skihytta	45000,00
Inventar kontor/kjøkken	70000,00
Fjerning av gummigranulat fotballbanen	25000,00
Avsetning til kulturfond	200000,00
Nytt skilt "Konjakkbakken"	10000,00
Fond "Prosjekt bolyst"	100000,00
Avsetning til Disposisjonsfond	5833886,41
SUM FORDELT	8860555,77

Netto driftsresultat i 2017 var kr 599 707. Målt i prosent av driftsinntektene ble det 0,44 %. Det er under normen på 1,25 % som Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene har over tid for å kunne bygge opp egenkapital.

Fra og med 2014 har økt gjeldsbelastning kombinert med høy aktivitet medført at resultatgraden har blitt betydelig redusert. Sammenlignet med Kostra gruppe 6 og de andre finnmarkskommunene har Berlevåg kommune et dårligere resultat. Resultatgraden for Kostragruppe 6 var ved utgangen av 2017 3,0 % og for finnmarkskommunene var resultatgraden 2,0 %.

De totale netto driftsutgiftene er fordelt slik på resultatenheterne:

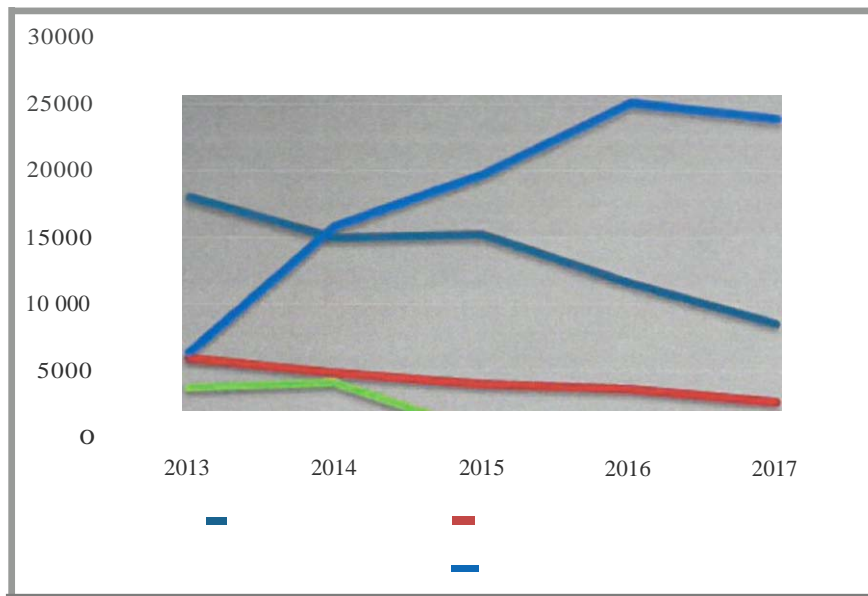

Oversikten viser fordelingen av driftsutgiftene for 2017. Sentraladministrasjon, politisk styring, fellesutgifter, undervisning og barnehagen har alle hatt økning i driften fra 2016 til 2017.

Egenkapital:

Kommunen har fire forskjellige typer fondsmidler. Figuren nedenfor viser utviklingen i de forskjellige fondene de siste fem årene:

Bundne driftsfond:

Bundne driftsfond består av eksterne midler som er øremerket bestemte formål. Det vil si at det er midler som ikke står til kommunestyrets disposisjon. Bundne driftsfond ble totalt redusert med 3 mill. kr. fra 2016 til 2017.

Vann- og avløpsfondene ble totalt redusert med 2 mill. kr. og fond forsikringsoppgjør Torget 4, som var på kr 726 783 pr 1/1-2017, ble brukt til å finansiere opprustingen av rådhuset.

Ubundne investeringsfond:

Midlene på ubundne investeringsfond kan kun brukes til å finansiere investeringsutgifter. I 2017 ble det totalt brukt kr 918 102 av fondet. Dette ble brukt til å finansiere egenkapitaltilskuddet til KLP, en hjullaster og deler av påkostningen på vannledningsnettet.

Bundne investeringsfond:

Bundne investeringsfond kan kun brukes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Det ble i 2017 brukt kr 324 000 til å betale ekstraordinært ned på lån.

Disposisjonsfond:

Disposisjonsfond er midler som kommunestyret disponerer, og som kan benyttes både i drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjonsfondet består av følgende fond:

Disposisjonsfond	31.12.2017	31.12.2016	
Disposisjon sfond	4986935	8 073 532	Kommunens disposisjonsfond blir høyt som følge av pensjonsfondet. Selve disposisjonsfondet var per 31.12.2017 på ca. 5 mill. kr.
Fond Aktivt Uteliv	20000	20000	
Fond AMU	38476	52676	
Fond Eldreomsorg	91998	121998	
Utviklingsfond	1234 689	1097708	
Kulturfond	20000	90000	
Egenkapital fond	738045	1097577	
Pensjonsfond	15058375	14 430028	
lysløype 5kih ytta	76477	76477	
Flyktningetjeneste	1565608		
SUM DISP.FOND	23830603	25059996	

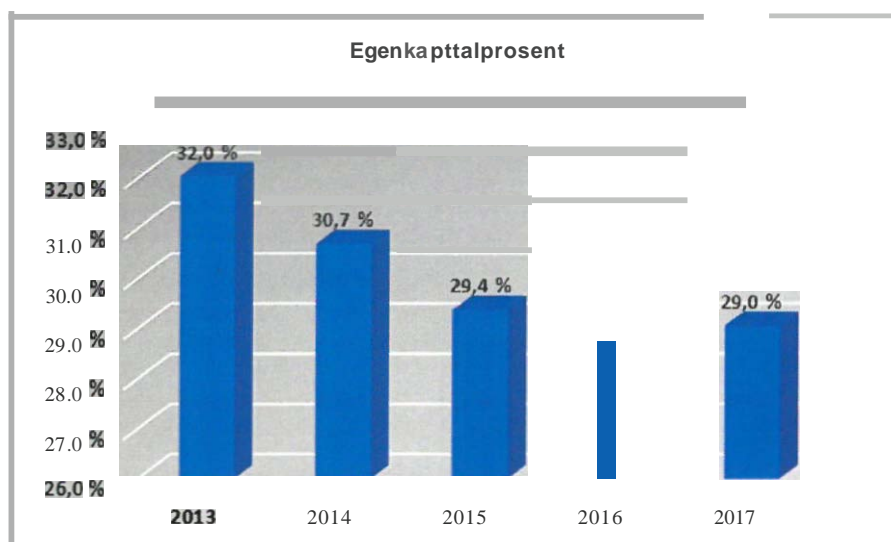
Det ble i 2017 brukt kr 4 898 860 av disposisjonsfondet i drifts- og investeringsregnskapet, mens det ble avsatt kr 3 669 467 - altså en netto reduksjon totalt på disposisjonsfond på kr 1,2 mill. kr.

Kommunens disposisjonsfond utgjorde ved utgangen av 2017 17,4 % av brutto driftsinntekter. Det er en liten nedgang fra 2016. Sammenlignet med både KOSTRA gruppe 6 som ligger på 10 % og finnmarkskommunene som ligger på 6,1 % er det høyt. Årsaken er pensjonsfondet som egentlig er et fond som skal brukes til å regulere premieavvik med. Det er ikke knyttet likviditet (penger) til dette fondet. Ser man på disposisjonsfondet uten pensjonsfondet, så utgjør fondet 6,4 % av driftsinntektene. Nøkkeltallet ligger da omtrent på samme nivå som finnmarkskommunene, men lavere enn Kostragruppe 6.

Soliditet:

Egenkapitalprosent:

Soliditeten sier noe om kommunens evne til å tåle tap. Dette måles ofte med en egenkapitalprosent som gir informasjon om hvor stor andel som er finansiert med egenkapital. Det vil si at jo større egenkapitalprosenten er, jo bedre er soliditeten. Det har vært en jevn nedgang i egenkapitalprosenten fra 2013 til 2016. Et betydelig investeringsnivå med tilhørende høyt låneopptak har bidratt til å svekke soliditeten. Overskuddet for 2017 og en liten nedgang i lånegjelden er årsaken til at egenkapitalprosenten økte noe fra 2016 til 2017.

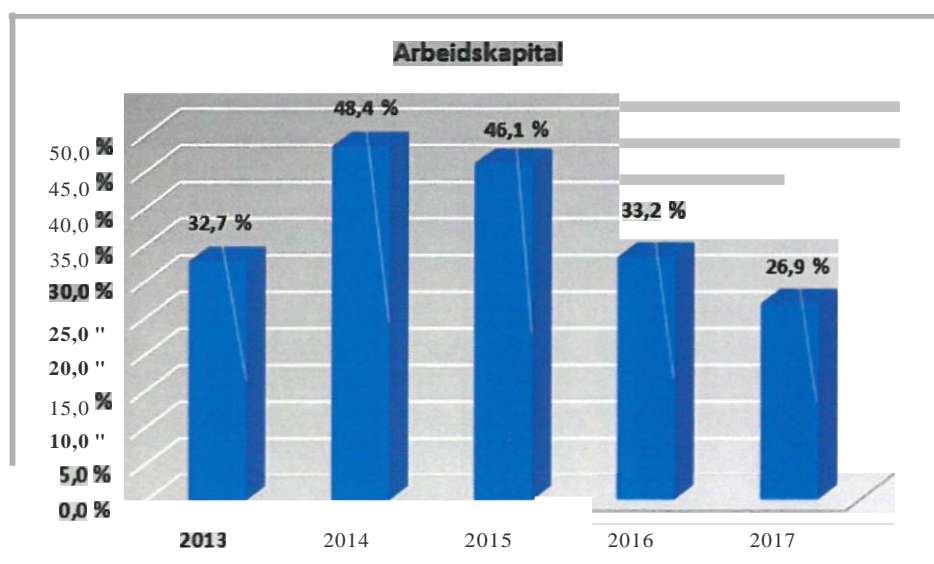

Likviditet:

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av driftsinntekter:

Arbeidskapitalen er lik omløpsmidler (eksklusiv premieavvik) fratrukket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer (aksjer, sertifikater og liknende) og kortsiktige fordringer, fratrukket kassakredittlån og leverandørgjeld. Premieavvik er regnskapsteknisk definert under kortsiktige fordringer/gjeld, men er egentlig bare en periodiseringspost. Premieavviket er derfor trukket fra for å få et bedre mål på likviditeten.

Arbeidskapitalen benyttes for å angi likviditet, og sier noe om kommunens evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen bør være positiv, og normtall for tilfredsstillende arbeidskapital er at den bør utgjøre 10-15 % av driftsinntektene.

Det har vært en reduksjon i arbeidskapitalen fra 2016 til 2017. Årsaken er reduksjon i omløpsmidler (bankbeholdning pr 31.12) som følge av høyt forbruk, samt at det ikke ble tatt opp lån i 2017 til å finansiere investeringsprosjektene. Selv om det har vært

en nedgang, ligger arbeidskapitalen godt over normtallet. Det vil si at kommunen har god likviditet.

Arbeidskapitalen eksklusiv premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter var ved utgangen av året på 26,9 %. Det er en nedgang på 6,3 prosentpoeng fra 2016. Arbeidskapitalen for finnmarkskommunene var ved samme periode 19,1 % og for Kostragruppe 6 var den 27,4 %.

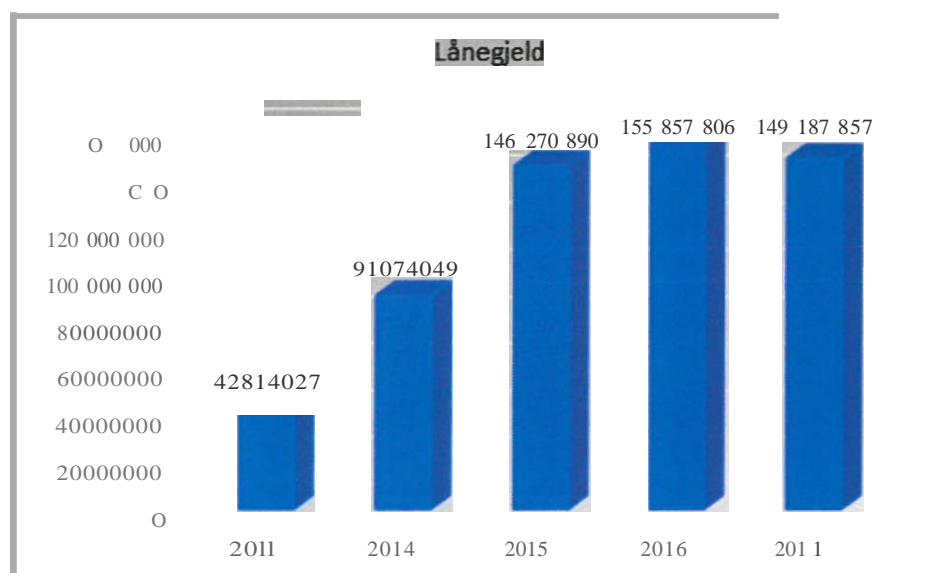
Langsiktig gjeld:

Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelsene) var ved utgangen av 2017 på 149,1 mill. kr. Det er en reduksjon på 9,5 mill. kr. sammenlignet med 2016.

Berlevåg kommune er også ansvarlig for lånegjelden til Berlevåg Havn KF. Foretakets gjeld ved utgangen av 2017 var på 44,7 mill. kr.

Av den langsiktige gjelder er kr 4,2 mill. kr. lån fra Husbanken som kommunen har lånt ut videre som startlån. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2017 var totalt kr 541 000. Av dette var kr 253000 lånemidler som skal lånes ut som startlån.

I tillegg til lån i finansinstitusjoner har kommunen pensjonsforpliktelser til KLP og SPK på 194 mill. kr. Det er en økning på 4,5 mill. kr. sammenlignet med 2016.

Økonomiplanperioden 2019-2022:

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunene utarbeide et obligatorisk rullerende langtidsbudsjett - økonomiplan. Budsjett 2019 følger forskrift om årsbudsjett fastsatt av KRO 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 48 nr. 6.

Formålet med økonomiplanen er å angi hvilke utgiftsrammer de ulike kommunale resultatenheter kan påregne og planlegge innenfor i planperioden.

Ved utarbeidelse av økonomiplan er styringssignaler i Statsbudsjettet lagt til grunn. Styringssignaler som vurderes og legges til grunn gjelder lønns- og prisvekst, forventet utvikling i skatteinntekter og rammetilskudd.

Kommuner finansieres i hovedsak av skatteinntekter, rammeoverføringer og gebyrinntekter (brukerbetaling). Skatteinntektene og rammetilskudd fra staten omtales som frie midler, ettersom kommunene selv kan disponere disse midlene fritt så lenge lovpålagte oppgaver gjennomføres på en forsvarlig måte.

Kommunens rammebetingelser:

Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 på om lag 1,9 mrd. kroner, tilsvarende 0,4 %. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2018. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 2,8 % fra 2018 til 2019.

Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter i 2019 på om lag 2,6 mrd. kroner. Det tilsvarer en realvekst på 0,7 %. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2018. Av veksten begrunnes:

- 200 mill. kroner med opptrappingsplan på rusfeltet
- 100 mill. kroner med opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering
- 200 mill. kroner er begrunnet med tidlig innsats i skolen

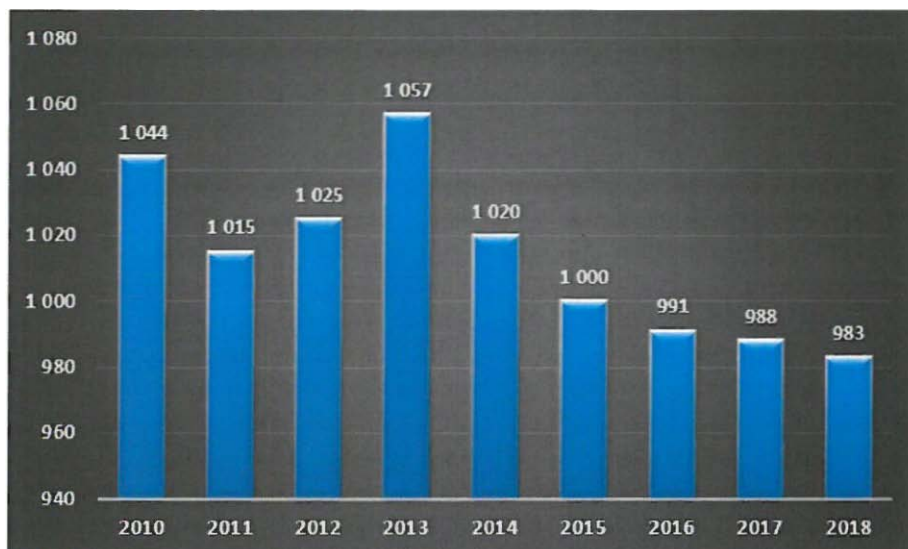
Den kommunal skattøren for 2019 fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 % av kommunesektorens samlede inntekter. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2019 er fremmet i Prop. 1 (LS 2018-2019) Skatter, avgifter og toll 2019. Den kommunale skattøren foreslås redusert med 0,25 prosentpoeng til 11,55 %.

Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst som kan forventes i årene 2020-2022. Kommunene må selv legge inn forutsetninger for denne perioden.

Nasjonal norm for lærertetthet på skolenivå for 1.-10. trinn ble innført fra 1.8.2018, og det er vedtatt at normen skal skjerpes fra 1.8.2019. Det er etablert en øremerket tilskuddsordning for finansiering av kommunenes merkostnader. Regjeringen varslet i kommuneproposisjonen for 2019 at det øremerkede tilskuddet tillærernormen etter planen skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene fra 2020.

I forslaget til statsbudsjett kommer Berlevåg kommune dårlig ut med en reell nedgang i rammeoverføringer på -1,75 %. Hovedårsaken er befolkningsnedgang.

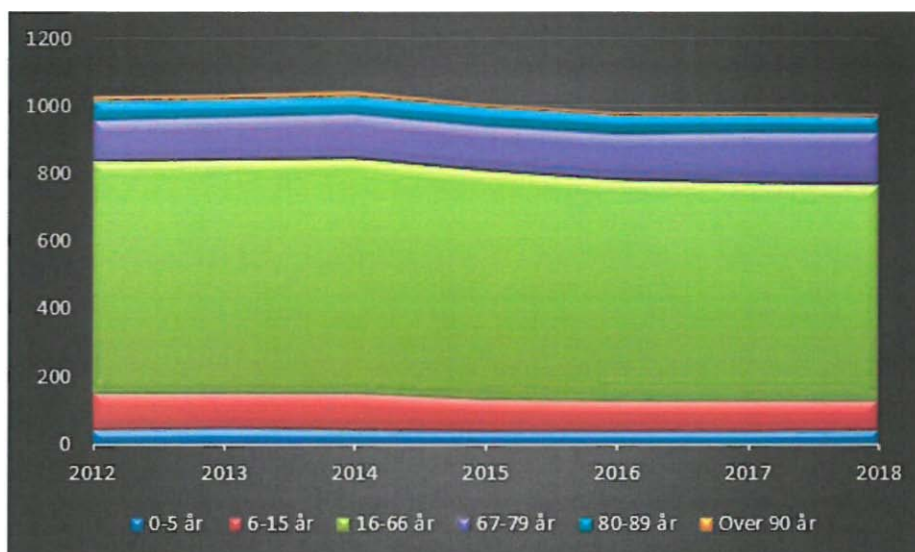
Folketallet er den viktigste faktoren i beregningen av rammeoverføringer. Nedgang i folketall fører til kutt i rammeoverføringer som igjen fører til at det er vanskeligere for kommunene å ha samme nivå på tjenestetilbudet.

Berlevåg kommune har de siste årene hatt en nedgang i folketallet. Pr 1. juli 2018 var innbyggertallet 981 innbyggere.

Demografien viser at det blir stadig færre barn/unge. I perioden 2012 til 2018 har det vært en nedgang i aldersgruppen 0-15 år med 22 innbyggere.

Figuren nedenfor viser utviklingen i folketallet fordelt på de ulike aldersgruppene:

Utviklingen i innbyggertallet påvirker inntektssiden (skatt og rammetilskudd), samt utgiftssiden gjennom hvilke tjenestetilbud kommunen skal prioritere i framtiden .

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) beregner hvordan kommunesektorens utgifter påvirkes av den demografiske utviklingen. Befolkningsendringer påvirker kommunens samlede utgiftsbehov til velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorg.

Ut 'kl' • i d fri tkt

tall i 1000	Regnskap					Budsjett
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt	21 001	20 462	20 445	22 785	25 243	22 711 ¹
Rammetilskudd	61 472	63 234	62 624	62 225	63 564	64 989
Sum frie inntekter	82 473	83 696	83 069	85 010	88 807	87 700

Figuren viser at det bortsett fra i 2015 har vært en liten økning i rammeoverføringer. Økningen fra 2016 til 2017 skyldes i hovedsak at kommunene fikk beholde merinntekten på skatteinngangen. Denne ekstra skatteinntekten ble ikke videreført, og inntekten blir dermed redusert igjen fra 2018.

Kommunen bruker prognosemodellen som er utarbeidet av KS til å beregne rammeoverføringene i planperioden. Prognosemodellen er oppdatert etter at Statsbudsjettet ble lagt fram 8. oktober. Enkeltelementene i skatt og rammetilskudd for 2019 og for økonomiplanperioden framkommer i tabellen nedenfor. Endringer i inntektssystemet og Statsbudsjettet er innarbeidet.

Rammetilskudd (mill.kr)	2018	2019	2020	2021	2022
Innbyggertilskudd	23 441	24 240	24 336	24 373	24 375
Utgiftsutjevning	14 012	13 166	13 191	13 200	13 200
Overgangsordning (INGAR)	719	961	525	72	-52
Saker særskild fordeling *)	103	111	111	111	111
Nord-Norge-tilskudd	7 936	8 092	8 059	8 059	8 059
Småkommunetilskudd	12 005	12 341	12 341	12 341	12 341
Ordinært skjønn	1 800	1 580	1 580	1 580	1 580
Endringer saldert budsjett	4				
Sum rammetilskudd ekskl. inntektsutj.	60 020	60 491	60 143	59 736	59 614
Netto inntektsutjevning	4 186	4 352	4 352	4 352	4 352
Sum rammetilskudd	64 206	64 843	64 495	64 088	63 966
Skatt på formue og inntekt	23 867	23 878	23 878	23 878	23 878
SUM5KATIOGRAMMETILSKUDD	88 073	88 721	88 373	87 966	87 844

Innbyggertilskudd før omfordeling blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Tilskuddet per innbygger for 2019 er kr 24 710. Dette er en økning på kr 984 per innbygger sammenlignet med 2018. Deretter skjer det en omfordeling mellom kommunene på grunn av utgiftsutjevningen, korreksjons-ordningen for elever i statlige og private skoler og inntektsgarantiordningen (INGAR). Videre

¹ Budsjettet skatt 2018 i den første tabellen er fra statsbudsjettet som ble vedtatt i desember 2017. I tabellen nedenfor er det budsjettet skatt for 2018 etter at statsbudsjettet er lagt fram 8. oktober.

korrigeres innbyggertilskudd for inntektsutjevningen. Det er brukt innbyggertall per 1.7.2018 i beregningene for rammeoverføringen.

Forskjellen mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografiske sammensetninger mv. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved tjenesteytingen vil derfor variere mellom kommunene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne. Berlevåg kommune har en reduksjon i utgiftsutjevningen fra 2018 til 2019 med kr 846 000.

Inntektsgarantitilskudd (INGAR) er en overgangsordning som skal gi en mer helhetlig skjerming mot plutselig svikt i rammetilskuddet, og dermed øke fleksibiliteten og forutsigbarheten i inntektssystemet. Inntektsgarantiordningen ser på den totale endringen i rammetilskuddet. Det er økning i INGAR på kr 242000 fra 2018 til 2019. Det er vanskelig å lage gode prognoser for INGAR fremover i planperioden. Det er gjort et forsøk i prognosemodellen, men tidligere historikk viser at slike anslag er lite treffsikre. INGAR reberegnes hvert år som følge av eventuelle endringer i rammetilskuddet og i Statsbudsjettet er det gjort beregninger kun for 2019. I beregningen brukes innbyggertall per 1. juli 2018.

Nord-norgestilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet beregnes på grunnlag av en sats per innbygger. Til grunn for beregningen ligger befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret, dvs. at det for 2019 er folketallet per 1. januar 2018 benyttet. Satsen for 2019 for finnmarkskommunene er økt med kr 224 per innbygger fra 2018 og er kr 8 232 per innbygger.

Småkommunetilskuddet blir gitt til kommuner med færre enn 3 200 innbyggere. For å få tilskuddet, må kommunen ha hatt en gjennomsnittlig skatteinntekt de tre siste årene som er lavere enn landsgjennomsnittet. Satsen for småkommunetilskuddet er økt med kr 336000 fra 2018.

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Det er Fylkesmannen i Finnmark som fordeler det ordinære skjønnnet til finnmarkskommunene. Fordelingen baseres på retningslinjer fra departementet. Som følge av endringene som er nevnt ovenfor angående skjønnsmidlene, har kommunen fått en reduksjon i skjønnnet på kr 220000 fra 2018 til 2019. Fra 2017 har kommunen totalt fått kr 1 220 000 i redusert skjønnsmidler.

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommunene og fylkeskommuner. De kommunale skattørene for personlig skattytere foreslås redusert med 0,25 prosentpoeng fra 2018 til 2019. Ny skattøre blir da 11,55 %.

Eiendomsskatt:

I forbindelse med forslag til statsbudsjett for 2018² ble det fremlagt en rekke forslag til endringer i eiendomsskatteloven. I desember 2017 ble endringene vedtatt av Stortinget med virkning fra skatteåret 2019.

- Verk og bruk skal fra 2019 defineres og takseres som næringseiendommer, uten anledning til å ta med produksjonsutstyr i skattegrunnlaget. Skatteinntektene fra produksjonsutstyr trappes ned over en periode på syv år, men grunnlag i en overgangsregel.
- Det er gjort unntak for vannkraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og petroleumsanlegg, som med et fellesbegrep kan kalles energianlegg. For disse anleggene skal reglene for taksering av verk og bruk videreføres.
- Såkalte produksjonslinjer, dvs. kraftlinjer som forbinder vannkraftverkene med det øvrige kraftnettet, skal som hovedregel inngå i skattegrunnlaget for kraftverket.
- Eiendomsskattesatsen skal være 1 promille det første året en kommune skriver ut eiendomsskatt, og satsen kan maksimalt økes med 1 promille fra ett år til det neste.

Kommunene er lovet «tilnærmet full kompensasjon» av skattetapet kommunen får som følge av endringene i eiendomsskatt på verk og bruk. Kommunen kjenner ikke det samlede tapet for alle kommunene, men undersøkelser som ble gjort i 2017 tyder på at det samlede tapet kan ligge nærmere 800 mill. kr. En begrensning av kompensasjonen til 71 mill. kr for 2019, som tilsvarer 1/7 av 500 mill. kr, vil følgelig ikke være tilstrekkelig. Det er heller ikke avklart hvordan kompensasjonen skal fordeles. LVK og KS anbefaler at kommunen baserer sitt budsjett på forsiktighetsprinsippet, og legger til grunn at kompensasjonen kun vil dekke noe over 60 % av tapet.

I forslaget til Statsbudsjett for 2019 fremkommer det at eiendomsskattesatsen og skattegrunnlaget skal reduseres. I lovproposisjonen (Prop. 1 LS 2018-2019) foreslås ytterligere innstramminger i eiendomsskatten. Endringene foreslås vedtatt med virkning fra skatteåret 2020.

Følgende forslag er lagt fram:

1. Redusert maksimal eiendomsskattesats
Regjeringen foreslår at maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendommer reduseres fra syv til fem promille.
Per i dag beregnes eiendomsskatten på boliger- og fritidseiendommer ut fra 2 promille.
2. Redusert eiendomsskattegrunnlag for bolig- og fritidseiendommer
Regjeringen foreslår videre å innføre et tak på skattegrunnlaget for bolig- og fritidseiendommer ved at det innføres en regel med bruk av obligatorisk reduksjonsfaktor i markedsverdien. Det foreslås at reduksjonsfaktoren settes til 30 %.

---

² Prop. 1 LS (2017-2018) kapittel 7

For de kommuner som allerede bruker Skatteetatens formuesgrunnlag på boligeiendommer vil den foreslåtte reduksjonsfaktoren på 30 % innebære en økning i reduksjonsfaktor på 10 % sammenlignet med dagens ordning, da kommuner som bruker Skatteetatens formuesgrunnlag i dag må bruke en reduksjonsfaktor på 20 % (på disse eiendommene).

Berlevåg kommune bruker i dag Skatteetatens formuesgrunnlag på boliger og vil derfor få en økning på 10 %, mens på fritidseiendommene som er taksert, må reduksjonsfaktoren på 30 % brukes. Per i dag er det ikke oversikt over mye inntektene vil bli redusert med dette forslaget.

3. Obligatorisk bruk av formuesgrunnlag for boligeiendommer

Den obligatoriske bruken av formuesgrunnlag foreslås for på en mest mulig hensiktsmessig måte å kunne innføre en obligatorisk reduksjonsfaktor som nevnt i punkt 2.

Kommunene må fortsatt måtte taksere de eiendommer som ikke får formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Dette gjelder bl.a. våningshus og fritidseiendommer. Det opplyses at det pågår et arbeid for å forbedre verdsettelsesmetoden for fritidseiendommer.

4. Overgangsregel for obligatorisk bruk av formuesgrunnlag.

For å ta i bruk Skatteetatens formuesgrunnlag for eiendomsskatt på bolig-eiendommer foreslås det en overgangsregel for skatteårene 2020 til 2023.

KSE (KS Eiendomsskatteforum) mener at med de foreslåtte endringene reduseres kommunens handlingsrom og handlingsfrihet. Forslaget om obligatorisk bruk av Skatteetatens forslag innebærer også et steg i retning av statliggjøring av eiendomsskatten.

De økonomiske konsekvensene av lovforslagene er foreløpig ikke avklart, da flere kommuner kan gjøre en rekke tiltak for å begrense konsekvensene. Kommuner som rammes av lovendringen kan for å kompensere et eventuelt tap:

Redusere eller fjerne bunnfradraget.

Øke eiendomsskattesatsen innenfor lovens rammer dersom denne er lavere enn 5 promille.

Fjerne en eventuell lokal, ulovfestet reduksjonsfaktor

Den endelige virkningen av lovforslaget vil man først se etter utløpet av overgangsperioden.

Dersom en eller flere av disse forslagene til endringer blir vedtatt vil kommunene få reduserte inntekter fra eiendomsskatt. Som følge av dette anbefaler rådmannen at eiendomsskatten for boliger og fritidsboliger settes til 3 % i 2019. Det er en økning på 1 promillepoeng fra 2018. Denne økningen vil gi en merinntekt på ca. kr 400000. Dette vil gjøre at reduksjonen som kommer som følge av omtakseringen av verk og bruk vil bli mindre.

Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgifter:

Lønnsvekst:

Regjeringen anslår at veksten i gjennomsnittlig årslønn er 3,25 % i 2019. For resten av planperioden er det lagt inn en årlig lønnsvekst på 2,5 %

Prisvekst:

Fra 2018 til 2019 forventes det en konsumprisvekst på 1,5 %. Det er kun innarbeidet prisvekst for 2019 på et par av de største avtalene kommunen har. Utover det er det ikke gitt kompensasjon for utgiftsvekst for enhetene per år i økonomiplanperioden, altså en reell innstramming.

Premieprognose pensjon 2019:

Det er bare enkelte mindre endringer i premie- og tilskuddssatsene for 2019. I alle pensjonsordningene bortsett fra i sykepleierordningen, er det marginal økning i forsikringspremiesatsene. I sykepleierordningen er det en liten nedgang i satsen for forsikringspremie. Satsene for administrasjonsreserverpremie er redusert.

Det forventes en økning i reguleringspremien, men ikke i sykepleierordningen hvor det forventes nedgang i reguleringspremien sammenlignet med 2018. Til grunn i anslaget ligger en forventet årslønnsvekst på 3,2 % i 2019.

Reguleringspremien skal dekke økte pensjonsforpliktelser som følge av lønnsvekst og økning i folketrygdens grunnbeløp.

KLP har beregnet at pensjonskostnaden for Berlevåg kommune, samlet sett for alle ordningene, vil bli ca. kr. 8,8 mill. Estimert innbetalt premie for alle ordningene i KLP er beregnet til ca. 11 mill. kr.1 tillegg kommer kostnad og premie i Statens Pensjonskasse (SPK). Beregnet kostnad i SPK er ca. 1,5 mill. kr., mens forventet innbetalt premie til SPK er ca. 1,6 mill. kr. Totalt for begge pensjonsselskapene er det forventet innbetalt premie i 2019 på 12,6 mill. kr.

Pensjon styres av to forskjellige regelverk:

- Forsikringsloven/Finanstilsynet regulerer hvordan forsikringsselskapene skal beregne premiene og bygge opp reserver. Det vil si hvor mye kommunene skal innbetale i premie.
- Kommuneregnskapsforskriften regulerer hvordan kommunen skal beregne og føre pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser. Pensjonskostnaden påvirker resultatet i regnskapet.

Forskjellige regler gir forskjellige resultater. Pensjonskostnaden blir ikke lik premien (innbetalingen).

Det er i budsjettet for 2019 budsjettet med ca. kr 12,5 mill. til pensjonspremie. Dette skal dekke både reguleringspremie og pensjonspremie både til KLP og SPK. Det presiseres at utgifter til reguleringspremie avhenger blant annet av framtidige lønnsoppgjør, utvikling i folketrygdens grunnbeløp, samt forventet avkastning i finansmarkedet. Det knytter seg derfor usikkerhet rundt anslaget.

ANDRE INNTEKTER:

Aksjeutbytte fra Varanger Kraft ligger inne med 2,1 mill. kr.

Brukerbetaling barnehagen:

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med gratis kjernetid i barnehage til å inkludere toåringer fra familier med lav inntekt.

Fra før har regjeringen innført en nasjonal ordning som gir 3-,4- og 5-åringer fra lavinntektsfamilier gratis kjernetid.

I dag gir ordningen barn som bor i husholdninger med samlet årsinntekt under 533 500 kr. rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Regjeringen viderefører det nasjonale kravet til redusert foreldrebetaling, dvs. at en husholdning ikke skal betale mer enn seks prosent av inntekten sin for en barnehageplass.

Fra 1. januar 2019 blir maksprisen på en barnehageplass kr 2990 per måned. Regjeringen foreslår at maksimalprisen settes til kr 3 040 per måned fra 1. august 2019. Økningen i maksimalpris vil gi rom for å utvide ordningen med gratis kjernetid, nye studieplasser for barnehageutdanning og rekrutteringstiltak for å øke barnehagebruken blant minoritetsspråklige i utsatte byområder. I 2018 er maksimalprisen kr 2910 per måned.

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og feiing:

VAR-gebyrene blir behandlet som en egen sak i kommunestyret, men vi tar med hovedinformasjonen også her.

Det er lagt inn planlagte investeringer for vann og avløp for 2019 og 2020. I 2019 er det planlagt sanering av vann og avløpsrør i Granbakken/Stensbakken, samt en del av VA-nettet i Kongsfjord. Saneringen som er foreslått i Kongsfjord er fra krysset Berlevåggata/Fiskeværsveien til Framnes. Dette er for å heve sikkerheten, kvaliteten og kapasiteten på VA-nettet for nåværende og fremtidig utbygging, samt avskjære utslippene ved å føre de til dypere vann. Selv om det investeres en del i årene fremover ser det ut til at kapitalkostnadene vil reduseres fra dagens nivå. Dette tyder gjerne på gamle anlegg og ledningsnett som bør skiftes ut.

Fra 2018 til 2019 foreslås det en samlet økning i gebyrene på 23 % for å dekke kommunens kostnader på områdene.

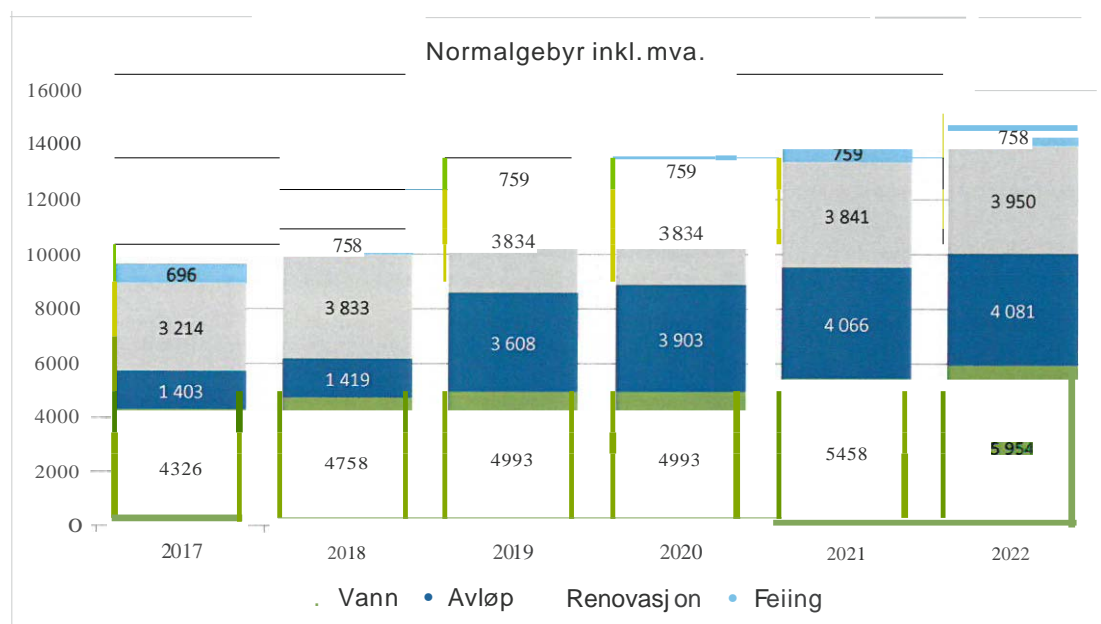
Gebyret for avløp økes med 154 %. Tidligere har det kun vært et forbruksgebyr og kommunen har hatt relativt lave gebyrer på området. Det er anbefalt å innføre en todelt gebyrordning med et forbruksgebyr og en fastavgift. På denne måten vil man ikke bli nødt til å øke forbruksgebyret drastisk, men heller splitte økningen i to ulike gebyrer.

Omregningsfaktoren fra BRA til m³ er høy i forhold til det Norsk Vann anbefaler. Vi anbefaler derfor å redusere denne gradvis fremover. I 2019 legges det derfor til grunn at denne blir redusert fra 2,5 til 2,3. Dette gjelder både for vann og avløp. Som følge av at noen abonnenter har fått vannmåler, har stipulert forbruk blitt redusert.

Med en såpass høy omregningsfaktor vil et skifte fra stipulert til vannmåler kunne gjøre store utslag på inntektsnivået på vann og avløp til kommunen .

Gebyret for vann øker med 4,9 %. Gebyret for renovasjon og feiing forblir uendret.

I perioden 2017 til 2022 øker samlet gebyr med kr 5 104,-, fra 9 639,- i 2017 til 14743,- i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning i gebyrene på 9 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig stipulert forbruk på 200 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

KOMMUNENS INVESTERINGSBUDSJETT:

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i forma av økte rente- og avdragsutgifter, og investeringer i nye bygninger vil i tillegg medføre økte FDV-utgifter (forvaltnings-, drift- og vedlikeholdsutgifter).

Tilbud	2019	2020	2021	2022	Sum
Budsjettskjema 2B:					
Til investering i anleggsmidler					
Fordelt slik:					
A Berlevåg basseng	69563000	0			69563000
B Påkostning ledningsnett vann	2310000	3570000			5 880000
C Påkostning ledningsnett avløp	990000	1530000			2520 000
D VA-nettet Kongsfjord	4 900000				4900000
E Barnehaugen utebod	250000				250000
F Berlevåg Kunsgressbane	4250000				
G Nye gatelys	625000				
H KLP - egenkapitaltilskudd	438000	438000	438000	438000	1752000
SUM INESTERINGER	83326000	5538000	438000	438000	84865000
Finansiering					
Bruk av nye lån	-63 850 000	-5 100 000	0	0	-68 950 000
Bruk av tidligere opptatte lån	0				0
Bruk av investeringsfond	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000	-1752000
Tilskudd	-3330000	0			-3 330 000
Bruk av disposisjonsfond	-770000				-770 000
MVA refusjon investering	-14938000	0	0	0	-14 938 000
SUM FINANSIERING	-83326000	-5538000	-438000	-438000	-89740000

Låneopptakene både i 2019 og 2020 er beregnet etter en løpetid på 40 år.

Investeringsbudsjettet er ettårig, altså årsuavhengig, og alle midler er frie og anses som felles finansiering av investeringsporteføljen. Unntaket er øremerket finansiering fra andre.

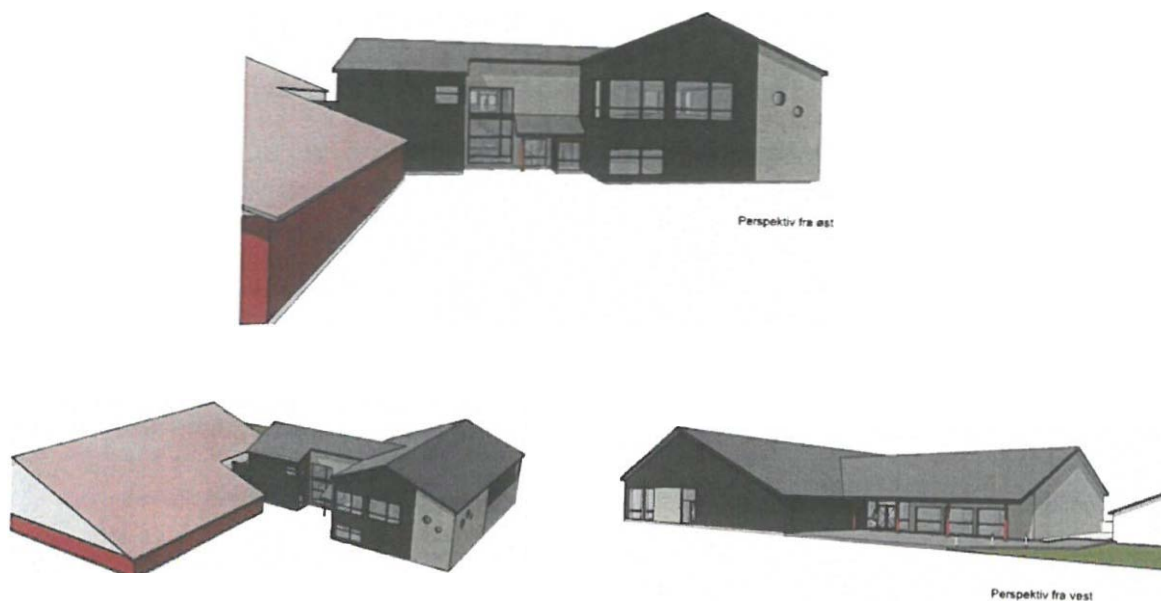
A1 Berlevåg basseng:

Kommunestyret vedtok i desember 2017 bygging av nytt basseng på 12,5 meter i tilknytning til idrettshallen. I tillegg til basseng skulle det være lokale for ungdomsklubb, styrketreningsrom, aerobicrom og lokale for tannlegen. Prosjektet var beregnet til 75 mill. kroner inkl. mva. I og med at kommunen får merverdiavgiften refundert, ville kommunen måtte lånefinansiere 60 mill. kr.

På nyåret ble bassengprosjektet lagt ut på anbud og totalsummen endte på over 90 mill. kr. Det var langt utover den vedtatte økonomiske rammen for prosjektet. Saken ble derfor fremmet for formannskapet den 08.03.18 hvor det ble vedtatt at alt av avtaler skulle termineres og prosjektet skulle tas videre i egen regi.

Tegningsgrunnlaget med romfunksjoner ble opprettholdt, men bygningsgeometrien ble forenklet betraktelig. I mars ble det lyst en begrenset anbudskonkurranse. Juli og august ble brukt til forhandling og kontrahering, og i september ble det foretatt en endelig bestilling av et aktivitetsbygg med 25 m basseng til kr 85 650 000 eksklusiv mva.

Tannklinikken vil generere leieinntekter, mens de andre funksjonene vil generere følgende spillemidler:

• Basseng med hev/senk	Kr 12 500 000
• Garderobesett	Kr 500000
• Aktivitetsrom	Kr 700000
• Sosialt rom	Kr 500000
• Lager	Kr 300000
• Tilskuddssats Finnmark	Kr 3625000
• Ungdomsklubb	Kr 1000000
SUM SPILLEMIDLER	KR 19 125000

Berlevåg kommune har fått forhåndsgodkjenning på spillemidlene. Det er ikke gitt garanti for når midlene utbetales, men tilbakemeldingen er at midlene betales over 3 år.

I budsjettforslaget brukes midlene til å betale ekstraordinært ned på lånet.

B og C VAR tjenesten: I budsjettet for 2019 er det planlagt å sanere vann- og avløpsrør Granbakken/Stensbakken og for 2020 er det planlagt å ta Astrupsgate.

O) VA-nettet i Kongsfjord

I forbindelse med anleggelse av et fiskemottak, foreslås det å legge om deler av VA-nettet i Kongsfjord. Eksisterende nett fra krysset Berlevåggata/Fiskeværsveien til Framnes planlegges lagt om, og det skal etableres nye vann- og spillvannsledninger med tilhørende kummer, en ny pumpestasjon og en ny slamavskiller. Veien blir lagt om iht. vedtatt reguleringsplan.

Målsettingen er å heve sikkerhet, kvalitet og kapasitet på VA nettet for nåværende og fremtidig utbygging, samt avskjære utslippene ved å føre det til dypere vann på Framnes.

Det har ikke blitt utført rehabiliteringsprosjekter av vesentlig grad i Kongsfjord og behovet for oppgradering av nettet vurderes derfor som relativt stort.

E) Barnehagen utebod

Barnehagen har behov for en utebod til å lagre sykler, rullestoler, sittestoler osv.

F) Berlevåg kunstgressbane

Rehabilitering av kunstgressdekket og etablering av lysanlegg på Berlevåg kunstgressbane er beregnet til kr 3 400 000. Det er søkt Samfunnsløftet (tilskuddsordningen til Sparebanken Nord-Norge) om kr 1 100 000 og det er mulig å få kr 1 875 000 i spillemidler. Søknaden til Samfunnsløftet har en behandlingstid på opptil tre måneder.

Det jobbes for å få idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning på planene slik at vi har muligheten til å søke spillemidler allerede i 2019, men det er dermed ikke gitt at vi får noe i 2019 så vi må fullfinansiere hele beløpet.

G) Nye gatelys

Utskifting av gatelys fra W. Grundts gate 4 og til broa. Kostnaden er beregnet til kr 625 000 inkl. mva. Kommunen har tidligere år fått kr 355 000 i trafiksikkerhetsmidler til utskifting av gatelys, og vi forutsetter at vi får det også i 2019. Kommunens andel på kr 145 000 finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

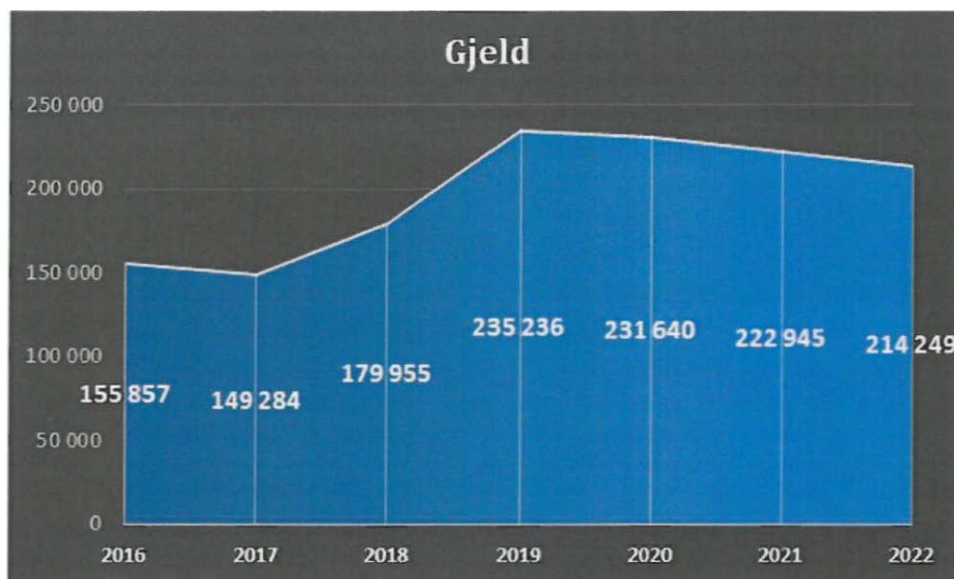
H) Egenkapitaltilskudd KLP:

Medlemmer av KLP plikter årlig å betale egenkapitaltilskudd til KLP. Dette er nødvendig for å gi KLP tilfredsstillende soliditet.

GJELD, RENTER OG AVDRAG:

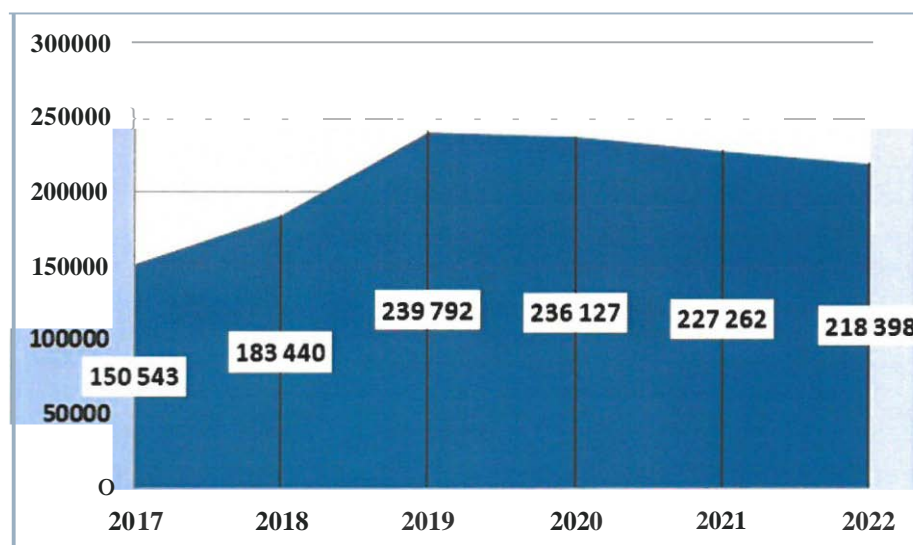
Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) var ved utgangen av 2017 kr. 149,2 mill. Nedgangen på ca. 6,6 mill. kr. skyldes at kommunen kun tok opp lån i Husbanken til videre utlån på 1 mill. kr. Avdrag på lån utgjorde ca. 7,7 mill.kr., så kommunen fikk dermed redusert lånegjelden. Ved utgangen av 2017 hadde kommunen brukt alle de ubrukte lånemidlene til å finansiere investeringsprosjektene i 2017.

I budsjettforslaget for planperioden er det foreslått låneopptak på 63,8 mill. kr i 2019 og 5,1 mill. kr. i 2020. Dette vil gi kommunen følgende gjeldsutvikling i planperioden (tall i 1000):

Kommunen vil nå en topp i 2019 med 235,2 mill. kr. i gjeld. Nedgangen fra 2020 skyldes at kommunen betaler mer i avdrag enn det opptas i ny gjeld.

Kommunen vil i planperioden ha følgende brutto lånegjeld per innbygger³:

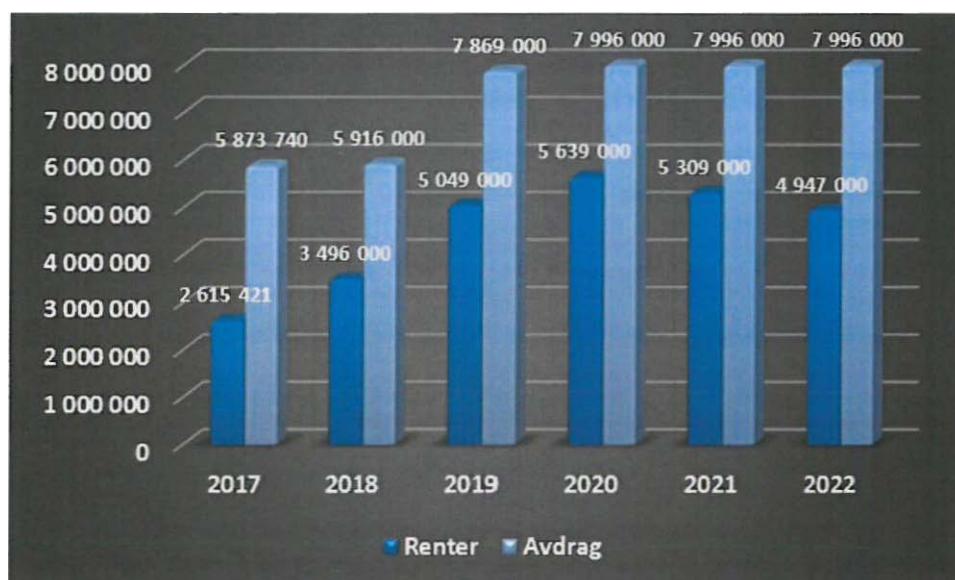
I tillegg til kommunens lånegjeld er kommunen ansvarlig for gjelden til Berlevåg Havn KF. Ved inngangen av året hadde foretaket en gjeld på 44,7 mill. kr. I mai 2018 tok foretaket opp kr 46 mill. til å finansiere årets investeringsprosjekter, og 11. oktober vedtok kommunestyret et låneopptak til på 7 mill. kr. til kjøp av brakkerigg. Ved

^aForutsatt uendret innbyggertall.

utgangen av 2018 vil foretaks gjeld være 95,2 mill. kr. Totalt utgjør kommunens og foretakets gjeld ved utgangen av året ca. 275,2 mill. kr.

Investeringsplanen medfører følgende rente- og avdragsbelastning i driftsbudsjettet i planperioden:

	Regnskap			Budsjett		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Renter	2 615 421	3 496 000	5 049 000	5 639 000	5 309 000	4 947 000
Avdrag	5 873 740	5 916 000	7 869 000	7 996 000	7 996 000	7 996 000
SUM	8 489 161	9 412 000	12 918 000	13 635 000	13 305 000	12 943 000

Økte utgifter til renter og avdrag gjennom økonomiplanen innebærer i utgangspunktet en innsnevring av allerede trange rammer i driftsbudsjettet. Økningen i renter og avdrag fra 2017 til budsjettet for 2019 er på ca. 4,4 mill. kr. Denne økningen i tillegg til reell nedgang i rammeoverføringer medfører at det må foretas store kutt i driften. Den forholdsvis sterke gjeldsveksten betyr også at kommunen blir mer sårbar for mulige framtidige økninger fra det historiske lave rentenivået som har vært. I september økte Norges Bank styringsrenten fra 0,50 % til 0,75 %. Dette er den første renteøkningen i Norge på 7,5 år. Rentebanen som Norges Bank har satt for prognoseperioden indikerer en styringsrente på rundt 2 % i desember 2021. Dette betyr ytterligere fem renteøkninger i planperioden. Videre bekrefter Norges Bank at neste renteøkning mest sannsynlig vil skje i løpet av første kvartal 2019⁴.

På bakgrunn av rapporten fra Norges Bank har Kommunalbanken lagt et forslag til budsjetterter som kommuner kan bruke i budsjetteringen for perioden 2019-2022.

⁴ Norges Bank - Pengepolitisk rapport 3/2018

År	KBN budsjetterte Lånerente lange lån	Renter brukt i budsjettforslaget
2019	2,04	2,1
2020	2,49	2,5
2021	2,92	2,5
2022	2,84	2,5

Forslag til investeringsbudsjettet for planperioden gir følgende hovedoversikt in est

HOVEDOVERSIKT INVESTERING	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2804610	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0	-6 041 000	-6 041 000	-7 043 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 517 197	-7 866 000	-14 040 000	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og ete-uttak	-3 969	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
SUM INNTEKTER (I)	-4 325 776	-7 868 000	-14 042 000	-6 043 000	-6 043 000	-7 043 000
Lønnsutgifter	5424	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	8 423 176	35 855 000	64 358 000	5 100 000	0	0
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0	0	0	0
Overføringer	1 517 197	7 866 000	14 040 000	0	0	0
Renteutg. provisjoner og andre finansutg	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	9945797	43 721 000	78 398 000	5 100 000	0	0
Avdragsutgifter	1796209	600 000	700 000	664 1000	664 1000	7643000
Utlån	827499	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	472 733	438000	438000	438000	438000	438000
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	30375	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	1 343	2000	2000	2 000	2 000	2 000
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	3128159	1 040 000	1 140 000	7 081 000	7 081 000	8 083 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	8 748 181	-36 893 000	-65 496 000	-6 138 000	-1 038 000	-1 038 000
Bruk av lån	-5 566 019	-35 855 000	-63 850 000	-5 100 000	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 497 947	-600 000	-624 000	-600 000	-600 000	-600 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-200 000	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-200 000	0	-508 000	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-40 851	0	-76 000	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-9 18 102	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000
Bruk av bundne investeringsfond	-325 262	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-8 748 181	-36 893 000	-65 496 000	-6 138 000	-1 038 000	-1 038 000
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	0	0	0	0

På linjen for overføring med krav til motytelse er spillemidlene som er fordelt over 3 år. Denne inntekten blir brukt til å betale ned på lånet, jfr. linjen for avdragsutgifter.

I følge forskrift om årsbudsjett for kommuner § 12 Økonomiske oversikter skal budsjettskjema 2A vedtas. For planperioden ser budsjettskjema 2A for Berlevåg kommune slik ut:

BUDSJETTSKJEMA 2A	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringsbudsjett	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investeringer i anleggsmidler	9945797	43 721 000	78398000	5 100000	0	0
Utlån og forskutteringer	827 499	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	472 733	438000	438000	438 000	438000	438000
Avdrag på lån	1 796 209	600000	700000	6641000	6641000	7643000
Dekning av tidligere års udekket						
Avsetninger	31718	2 000	2 000	2000	2 000	2 000
Arets finansieringsbehov	13073 957	44761000	79538000	12 181000	7081000	8083000
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	-5 566 019	-35 855 000	-63 850 000	-5 100000	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 804 610	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1517197	-7 866 000	-14 040 000	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-1 497 947	-600 000	-624 000	-664 1000	-6 641 000	-7643000
Andre inntekter	-3969	-2000	-2000	-2 000	-2 000	-2000
Sum ekstern finansiering	-11 389 742	-44323000	-78 516 000	-11 743 000	-6 643 000	-7645000
Overført fra driftsregnskapet	-200 000	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 484 215	-438 000	-1 022 000	-438 000	-438 000	-438 000
Sum finansiering	-13 073 957	-44761000	-79538000	-12 181000	-7081000	-8083000
Udekket/udisponert						

Kommunens driftsbudsjett:

Økonomibestemmelsene i kommuneloven bygger på prinsippet om at løpende utgifter skal finansieres av løpende inntekter. Hensynet bak denne grensdragningen er at kommuner ikke skal legge seg på et høyere aktivitetsnivå i den løpende driften enn det som kan finansieres av løpende inntekter. Det vil si at sum driftsutgifter bør være lavere enn sum driftsinntekter slik at kommunen får et positivt driftsresultat.

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

På grunn av ressursmangel samt innføring av eiendomsskatt våren 2018, ble konsekvensjustert budsjett ikke lagt fram for kommunestyret på junimøte. Ledergruppen begynte å jobbe i september med konsekvensjustert budsjett. Første budsjettmøte i ledergruppen var 24.09.18.

I første budsjettutkast var det kun bassenget og VAR-prosjektene i Berlevåg som var lagt i investeringsbudsjettet. Med kun disse to prosjektene viste budsjettoversikten merforbruk i planperioden på mellom 2 mill. kr. i 2019 og 4,4 mill. kr i 2022. I budsjettforslaget var det ikke lagt inn verken rentebuffer eller avsetninger.

Etter møte ble det meldt inn flere investeringsprosjekter til, påkostning VA-nettet i Kongsfjord, utebod til barnehagen, gatelys og Berlevåg kunstgressbane.

Ledergruppen har hatt flere arbeidsmøter med fokus på budsjett. Dette har resultert i at budsjettet for 2019 er kommet i balanse, men netto driftsresultat som bør utgjøre 1,25 % av sum driftsinntekter (resultatgrad) er -0,41 % i 2019, altså negativ. Det er kommet signaler om at det vil bli satt opp flere nye vindmøller på Raggovidda. Berlevåg kommune mottar i dag 3,6 mill. kr fra Varanger Kraftvind AS i eiendomsskatt for de møllene som er i drift i dag. Dersom det blir satt opp ytterligere 12 møller vil kommunen kunne få budsjettet i balanse for planperioden, ut fra de forutsetningene som er kjent per i dag.

Tabellen nedenfor viser foreløpig over-/underskudd i basisbudsjettet for økonomiplanperioden, samt en oversikt over innmeldte tiltak i perioden.

FORMANNSKAPET 27. NOVEMBER 2018	2019	2020	2021	2022
Over-junderskudd konsekvensj. budsjett	622574	-3 122	353743	360725
Totale driftskostnader fra inv.budsjett	217300	509122	602257	595275
Valgte driftstiltak	-839874	-506000	-956000	-956 000
Over-/underskudd budsjettversjon	0	0	0	0
PRIMÆRHELSETJENESTEN	-1000000	-1000000	-1000000	-1000000
3330- Legetjenesten, Reduksjon vaktgodtgjørelse	-1000000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
HELSE OG OMSORG (HELSEBYGG)	400000	0	0	0
3902 - Prosjekt, Mulighetsstudie Berlevåg Helsesenter	400000			
TEKNISK DRIFT	-239874	44000	44000	44000
4100- Innsparingstiltak, red. lønnsutgifter	-404 874			
4420- Brukerbetaling voksne, 5tortua	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000
4440- Brukerbetaling for voksne, Idrettshallen	-122 000	-122 000	-122000	-122 000
4440- Drift Basse ngbygg	0	79000	79000	79000
4640- Pålegg om opprydding, Vargvikholmen	200000			
4210- Garasje til tankbil	120 000	120000	120000	120000
PLAN	0	450000	0	0
5930 - Planarbeid		450000		

Reduksjon vaktgodtgjørelse:

I forbindelse med utlysning av legestillinger i en ny legeordning legges fast lønn inn som hovedregel. Dette gir mulighet til innsparinger på legevaktgodtgjørelse. Dette avhenger av om vi klarer å rekruttere leger og turnuslege til denne ordningen. Vi har tro på å lykkes, men vi kan ikke være sikre. Beregnet innsparing er beregnet til 1 mill. kr. hvert år i planperioden.

Mulighetsstudie Nye Berlevåg helsesenter:

Berlevåg helsesenter er i en slik forfatning at noe må gjøres for å tilfredsstille fremtidige krav og behov. Vi bruker store ressurser på midlertidig vedlikehold uten å løse hovedproblemet, og behovene vil øke i årene fremover. Det viktigste er allikevel boforholdene for våre beboere. På flere rom finnes ikke bad og toalett så beboerne må ut av rommet og over gangen i nødvendig ærend. Dette er ikke verdig. Arbeidsforholdene for ansatte er vanskelige, særlig i pleien er det trange arbeidsforhold på rommene.

I forskrift for sykehjem står følgende: Sengerommene skal som hovedregel være enerom. Sengerommene skal ha en størrelse og utforming som forenkler stellet av sengeliggende pasienter. Rommene bør ha uttak for telefon. Det skal være et WC-rom i tilknytning til hvert sengerom.

Statistikken viser andel plasser i enerom i pleie og omsorgsinstitusjoner 2017: Berlevåg 55,6%. Loppa 94,7%. Hasvik 100%. Hele landet 95%

Statistikken viser også andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad og toalett 2017: Berlevåg 44,4%. Loppa 94,7%. Hasvik 100%. Hele landet 83,9%

Mulighetsstudien vil synliggjøre behov og være en positiv investering i fremtiden, både økonomisk og ikke minst for våre beboere.

Tiltak: *Det* gjennomføres en mulighetsstudie for nye Berlevåg helsesenter i 2019. Kr 400 000 er satt av til formålet.

Innsparingstiltak, reduksjon i lønnsutgifter:

Teknisk konsulent er innvilget permisjon frem til 01.10.19. Foreslår å la stillingen stå vakant. Reduserte utgifter for 2019 blir ca. 405 000 kr.

Brukerbetalinger for voksne, Stortua

Brukerbetaling for voksne på Stortua. Idrettslag og lag/foreninger faktureres høst og nyttår etter tildeling av timer på Stortua, på samme måte som forslag om brukerbetaling for voksne i idrettshallen. *Det*te før å øke inntekten på utleie for å kunne utføre mer vedlikehold, samt effektivisere driften av bygget med tanke på tildelte timer.

Det er tatt utgangspunkt i følgende satser:

- Leie av Stortua, idrettslag, lag/foreninger 100kr/t

*Det*te gjelder fast utleie, arrangementer blir regulert under utleie av kommunale bygg.

I utregningen er følgende tatt som utgangspunkt pr. uke 37 uker i året:

- 5t Hornmusikken
- 4t aerobic

Brukerbetalinger for voksne, Idrettshallen:

Brukerbetaling for voksne på idrettshallen. Idrettslag og bedrifter faktureres høst og nyttår etter tildeling av timer i idrettshallen. *Det*te før å øke inntekten på utleie for å kunne utføre mer vedlikehold, samt effektivisere driften av hallen med tanke på tildelte timer.

Det er tatt utgangspunkt i følgende satser:

- Leie hele hallen idrettslag 200kr/t
- Leie hele hallen bedrifter 250kr/t
- Leie av styrketreningsrom 100 kr/t

Til sammenligning leies hallen ut til barnebursdag for 150kr/t.

I utregningen er følgende tatt som utgangspunkt i uken 37 uker i året:

- 3t innebandy
- 3t fotball
- 3t badminton
- 5t styrketrening

Drift bassengbygg fra 2020 og framover:

Driftsutgifter knyttet til bassengbygget; strøm, kommunale avgifter, forsikring og vedlikehold/serviceavtaler. Det er lagt inn årlige driftsutgifter på kr 464 000.

Det er også lagt inn husleieinntekter fra tannklinikken på kr 385 000 årlig. Nettoutgift fra 2020 er beregnet til 79 000 i året.

Pålegg om opprydning:

Kommunen har fått pålegg om undersøkelse av mulig grunnforurensning og opprydning på nedlagte Vargvikholmen avfalls plass.

Garasje til tankbil:

Bygging av brannstasjon og driftsbygning til teknisk er utsatt og det er derfor behov for å leie garasje til tankbilen. Tankbilen skal stå i beredskap med vann og er avhengig av å stå innedørs, spesielt i vinterhalvåret.

Planarbeid:

Berlevåg kommune har inngått avtale med Tana kommune om kjøp av plantjenester for perioden 2018-2019 for kr. 450 000 i året. Kommunen har et stort etterslep på planarbeidet og det anbefales derfor å forlenge avtalen til ut 2020.

Reduksjon i 1 stilling under teknisk enhet ligger fremdeles inne i konsekvensjustert. Det samme gjør vedtaket om reduksjon i stillinger på skolen.

I tillegg til tiltakene over er det i konsekvensjustert budsjett for barnehagen for 2019 lagt inn en stilling mindre enn det har vært tidligere år. Årsaken er at på grunn av reduksjon i antall barn ikke er behov for flere ansatte per i dag. Fra mars 2019 ventes ett nytt barn under 3 år i barnehagen. Dersom ingen av dagens barn sluttet, vil barnehagens barnetall utløse en hel stilling som barnehagelærer. Stillingen er ikke lagt inn i konsekvensjustert budsjett fordi det er usikkert hva barnetallet vil være fra høst 2019.

FØLGENDE DETALJER FOR RESULTENHETENE LIGGER I BUDSJETTFORSLAGET:

POLITISK VIRKSOMHET:

Resultatenheter:

Enheten for politisk virksomhet består av følgende ansvarsområder:

- Politiske organer - ordfører
- Kommunestyret og andre
- Revisjon
- Kontrollutvalg
- Nemd Eiendomsskatt
- Ungdomsråd

Målsettinger og satsingsområder:

Det er vedtatt et nytt målkart gjeldende fra 2019 som det skal rapporteres på.

Driftsrammer

Politisk virksomhet	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	2 680 000	2 156 000	2 389 000	2 336 000	2 434 000	2 382 000
Sum inntekter	-48 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Netto utgift	• 2 632 000'	2 151 000'	2 384 000'	2 331 000'	2 429 000'	2 377 000'

Annet hvert år budsjetteres det med valg. Høsten 2019 er det kommunestyret- og fylkestingsvalg.

Økning i ordførergodtgjørelse og varaordførergodtgjørelse gir utslag i økning i rammen.

SENTRALADMINISTRASJONEN:

Resultatenheter:

Følgende området ligger under resultatenheten:

Rådmannskontoret, servicekontoret, økonomiavdelingen, flyktningekoordinator, IKT

Totalt 10,5 stillinger

Servicekontoret skal være kommunens førstelinje dit de fleste brukere av kommunale tjenester skal henvende seg. Publikum skal kunne få generell informasjon om de ulike kommunale tjenestene, veiledning ved utfylling av skjemaer, enklere regelbestemt saksbehandling samt tilgang på nødvendige data for å henvise til rett fagperson dersom mer kvalifisert saksbehandling er nødvendig.

Servicekontoret skal i prinsippet fungere som et informasjonsnettverk for all kommunal informasjonstjeneste. Herunder inngår utlån av bygninger, internettdrift, kulturarrangementer m.m.

Ved siden av den publikumsrettede virksomheten skal servicekontoret også yte service overfor kommunens øvrige enheter samt overfor politisk nivå. Servicekontoret har ansvar for kommunens sentralarkiv (generelt saksarkiv, personalarkiv og bygningsarkiv).

Publikum kan betale kommunale avgifter/gebyrer direkte til kommunen på servicekontoret.

Økonomiavdelingen skal ivareta kommunens oppgaver innen budsjett, regnskap, skatteinfordring og annen innfordring. Videre har avdelingen ansvar for lønnsutbetaling. Økonomiavdelingen skal bistå og gi råd til enhetene i den daglige økonomiforvaltningen, utarbeide månedlige budsjettkontroller og tertialrapporter.

IKT-avdelingen leverer primært tjenester internt i organisasjonen med unntak av enkle driftsoppgaver for noen eksterne aktører. Avdelingen skal ha et servicefokus hvor tilgjengelighet og brukertilfredshet er viktige faktorer.

Status:

Antall medarbeidere i sentraladministrasjonen er de siste årene blitt færre. Med dette har en nådd grensen for hva som er mulig og forsvarlig. Kombinasjonen av færre medarbeidere og stadig større krav/forventninger til tjenesteproduksjon og service er utfordrende. Situasjonen vil bedres i andre kvartal 2019 ved at juridisk rådgiver kommer tilbake fra permisjon.

Målsettinger og satsingsområder:

Sentraladministrasjonen har som mål å på plass SvarUt i løpet av 2019. SvarUt er en felles løsning for kommuner og fylkeskommuner for å formidle digital post fra kommunale sakarkiv og fagsystemer til både innbyggere, næringsliv, offentlige og private organ. Hensikten er å formidle dokumenter fra kommunal sektor rimelig, effektivt og sikkert. Dokumentene lagres i et forsendelsesarkiv, og er tilgjengelig i tre måneder. Varsel om post blir sendt via Altinn til mottaker. I dette varselet er det en lenke til dokumentet i forsendelsesarkivet.

Kommunen har forbedringspotensialet på kommunikasjon og informasjon. Det er administrasjonens mål å få våre internettsider, samt andre kanaler som vår egen facebook-side fullt operative med tidlig og tydelig informasjonsgivning. Søknadspapirer og oversikt over gebyrer, kommunale tjenester, åpningstider m.m. skal være tilgjengelig digitalt. Endringer skal informeres om i god tid, og hendelser skal rapporteres på egnede måte. En egen kommunikasjonsstrategi vil snarlig utarbeides for å systematisere dette arbeidet.

Driftsrammer:

Sentraladministrasjonen	Regnskap		Oppr.budsj.				Budsjett i planperioden		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Sum utgifter	11 625 000	9 869 000	11 306 000	11 457 000	11 611 000	11 769 000			
Sum inntekter	-4 355 000	-1 394 000	-2 258 000	-2 230 000	-2 230 000	-2 230 000			
<u>Netto utgift</u>	<u>7 270 000</u>	<u>8 475 000</u>	<u>9 048 000</u>	<u>9 227 000</u>	<u>9 381 000</u>	<u>9 539 000</u>			

Økning i rammen fra 2018 til 2019 skyldes at en stilling sto vakant og ble finansiert gjennom refusjon fødselspenger.

FELLESUTGIFTER:

Resultatenheter:

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Fellesutgifter (for eksempel trykking/kopiering, kontingenter, sak/arkiv systemet, annonser osv.)
- Felles forsikring som for eksempel personforsikring, ansvarsforsikring samt kjøp av konsulenttenester fra bedriften som forhandler forsikringer for kommunen.
- Landbruk - kjøp av landsbrukstjenester fra Tana kommune
- Natur og miljøvern. Betaling til Norsk Folkehjelp for å stikke opp scooterløyper.
- Støttetiltak bolig
- Formannskapet og rådmannens reserverte bevilgning
- Lærlinger
- Kirkelig Fellesråd - årlig driftstilskudd

- Andre trossamfunn

Kirkelig Fellesråd tildeles et årlig driftstilskudd fra kommunen, men er ellers en selvstendig enhet.

Kommunen gir tilskudd til andre trossamfunn etter antall medlemmer. Beløpet fastsettes i forhold til kommunens tilskudd til kirkelig fellesråd.

Driftsrammer:

Fellesutgifter	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	5208 000	4004000	4045000	4045000	4 045 000	4045000
Sum inntekter	-674000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Netto utgift	4 534 000'	3 874 000'	3 915 000'	3 915 000'	3 915 000'	3 915 000'

KULTUR:

Følgende ansvarsområdet ligger under resultatenheten:

Bibliotek, kino, ungdomsklubb, tilskudd museum og øvrige kulturtilbud.

Totalt er det 1,6 stillinger finansiert over kultur.

Målsettinger og satsingsområder:

Kulturenheten skal bidra til mangfoldig kulturliv med et attraktivt lokalsamfunn med gode bibliotektenester, en aktuell kino og en ungdomsklubb som er møtepunkt for vår ungdom.

Driftsrammer

Kultur	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	1 609 000	1 601 000	1 639 000	1 657 000	1 676 000	1 695 000
Sum inntekter	-433 000	-156 000	-156 000	-156 000	-156 000	-156 000
Netto utgift	1 176 000'	1 445 000'	1 483 000'	1 501 000'	1 520 000'	1 539 000'

OPPVEKST:

Enheten ledes av oppvekstsjef i 100 % stilling og består av barnehage, grunnskole med SFO, kulturskole, LOSA, voksenopplæring og PPD (IKS).

Status:

Oppvekstområdet har ikke en oppvekstplan, men avventer ferdigstilling av kommuneplanen. Viktige planer er kvalitetsplan for grunnskole og barnehage, kompetanseplan for grunnskole og for barnehage, virksomhetsplan for skole og årsplan for barnehagen. For kommunenivået er skoleeiers forsvarlighetssystem og plan for tilsyn i barnehage områder som det jobber kontinuerlig med.

Driftsrammer:

Oppvekst	Regnskap		Oppr.budsj.		Budsjett i planperioden		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Sum utgifter	25 628 000	26 344 000	24 355 000	23 894 000	24 047 000	24 461 000	
Sum inntekter	-5 274 000	-3 690 000	-3 337 000	-2 647 000	-2 507 000	-2 507 000	
Netto utgift	20 354 000	22 654 000	21 018 000	21 247 000	21 540 000	21 954 000	

Budsjett for 2019 viser at oppvekst tar sin andel av reduksjonen for å få budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 i balanse. Reduksjonen er på drøyt 1,5 millioner fra 2018 til 2019. Inntektssiden går ned ca. 1 million fra 2019 til 2020. Det skyldes i hovedsak at introduksjonsordningen avsluttes og tilskudd til norsk med samfunnsfag opphører. Men likevel viser tallene at driftskostnadene ikke er stigende frem til 2022. Innenfor oppvekst må vi alltid ta forbehold om endringer i kostandene og inntektene knyttet opp mot barn i barnehage og skole. Ut fra det vi vet idag legges det fram et realistisk budsjett og økonomiplan for avdelingen.

Utfordringer

Slik økonomien ser ut i dag for økonomiplanperioden, kan det bli aktuelt å gjøre nye nedskjæringer innenfor oppvekst. Innenfor den enkelte enhet er det nå svært lite å gå på, så nye nedskjæringer vil kreve endringer i organiseringen av oppvekst. I så fall vil det kunne være aktuelt å omgjøre barnehage og skole til en enhet- Berlevåg oppvekstsenter. I seg selv vil det ikke være nok. Det kan bety at barnehagen fysisk må flyttes til skole. Slik skolen er bygget er det ikke tatt høyde for det, men med ombygginger av skolen vil det være mulig.

Undervisning

Resultatenheten undervisning består av grunnskole, SFO, kulturskole, voksenopplæring, videregående skole - LOSA og PPD. Per november 2018 har vi følgende stillinger:

Grunnskole: Rektor 100 % stilling, sekretær 50 %, lærere 1538 % og assistenter 84 % (utenom SFO)

SFO: Leder 8 % og assistenter 90 %

Kulturskole: Leder 30 %, instruktører 70 %

Voksenopplæring (Intro): 100 % lærer

LOSA: 83% lærer/veileder

PPD: 100 % stilling

For SFO, LOSA, voksenopplæring og PPD er det ingen endringer. For grunnskole er det reduksjon i elevtall og i ansatte ved skolen. For detaljer se oversikt:

RAMMETIMETALL 2018 -2019									
Trinn	Elev	Klasse	Timer	Styrk	Min	lekse	Spes.u	Timer	Sum
1	5	1	599			0			599
2	5	1	598,5			1	0	28,5	627
3	6					0	0		
4	6	1	770	15		1	0	456	1226
1.-4.	23	3	1967,5						3107,5
5	6	1	727			0,5	0	242,25	969,25
6	13	1	726,8			0,5	11	356,25	1083,05
7	12	1	841			1	13	370,5	1211,5
5.-7	30	3	2294,8						3263,8
8	5	1	755,3			0,5	11	470,25	1225,55
9	9	1	883,5			0,5	20	156,75	1040,25
10	11	1	883,5	4		1	5	228	1111,5
8.-10.	25	2	2522,3						3377,3
SUM	78	9	6784,6		114			2308,5	9207,1

RESSURS UTENOM UNDERVISNING		
FUNKSJON	UKETIMER	ARSTIMER
BYRDEFULL UNDERVISNING	6	171
DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN	1	28,5
AKTIVITETSLEDERE	4	114
EKSTRA RESSURS SPESIAL UNDERVISNING	3	85,5
ELEVRAD	1	21,4
KONTAKTLÆRER BARNETRINN	7	199,5
KONTAKTLÆRER UNGDOMSTRINN	3	85,5
RÅDGIVER/SOSIALLÆRER	4	114
LEKSERESSURS	6	171
TEAMRESSURS	6	171
UTDANNINGSFORBUNDET -PLASSTILLITSVALGT	1	28,5
RESSURSLÆRER	4	114
VEILEDNING	2	57
OVERGANG 55 �R	1,5	42,75
SUM	49,S	1403,65

Ressursramme skoleåret 2018-2019 10611
 Stillingshjemmel lærere 2018-2019 1530

EKSEMPEL på endringer for skoleåret 2019-2020. Forutsetter at timetall utenom undervisning er uendret på 1403 årstimer og at spesialundervisningen ikke endrer seg vesentlig.

RAMMETIMETALL 2019 -2020									
Trinn	Elev	Klasse	Timer	Styrk	Min	lekse	Spes.u.	Timer	Sum
1	5-	1	599			0			599

2	6	1	598,5			1	O	28,5	627
3	4					O	O		
4	6	1	770	10		1	O	313,5	1083,5
1.-4.	21	3	1967,5						2309,5
5	6						O		
6	6	1	726,8	10		0,5	O	299,25	1026,05
7	11	1	841			1	11	342	1183
5.-7	23	2	1567,8						2209,05
8	11	1	755,3			0,5	13	374,75	1130,05
9	6	1	883,5			0,5	11	327,75	1211,25
10	10	1	883,5			1	18	541,5	1425
8.-10.	27	2	2522,3						3766,3
SUM	71	8	6057,6		304			2227,S	8588,85

' Antatt

Ressursramme for skoleåret 2019/2020 ca. 9912 årstimer

Sti1moshulærerne: 14,3

	14-15 (2014)	15-16 (2015)	16-17 (2016)	17-18 (2017)	18-19
Elever	100	87	86	87	78
Elever i SFO	17	12	15	10	11
Lærere	18	18	20	20	18
Kontaktlærere	10	10	10	10	9
Arsverk lærer	1580	1660	1565	1622	1538
Lærertetthet 1.-7. trinn	7,9	5,4	5,6	6,3	
Lærertetthet 8.-10. trinn	7,4	8,8	10,6	8,3	
Lærertetthet ordinærundervisning 1.-10. trinn	9,6	7,7	8,6	8,4	
Andel lærere med godkjent utdanning	90 %	98%	68 %	87,7%	83 %
Andel elever som får spesialundervisning	7,0 %	6,9%	9,3%	6,9 %	6,4 %
Andel timer spesialundervisning av antall timer totalt	20,7%	14,8 %	19,7 %	17,1 %	18 %
Netto driftsutgifter i % av samlede utgifter kommune	20,9	22,8	22,2	23,4	
Netto driftsutgifter per innbvaer 6-15 år	165663	209833	224280	253596	
Netto driftsutgifter skolelokaler per innbvqger 6-15 år	34089	49867	67516	74685	

TRINN	2014	2015	2016	2017	2018
1.TRINN	7	4	7	6	6
2.TRINN	10	5	4	6	4
3.TRINN	11	9	5	6	6
4.TRINN	6	10	10	7	6
5. TRINN	8	5	10	11	6

6.TRINN	10	7	5	12	11
7. TRINN	15	10	7	5	11
8. TRINN	14	14	11	9	6
9. TRINN	9	13	14	11	10
10.TRINN	10	10	13	14	11
SUM	100	87	86	87	77

Status

For skole er handlingsplanen for kompetanse under revisjon og vil være klar 1. kvartal 2019. Virksomhetsplanen er ikke revidert, men blir viderereført som den er inntil videre. Ny kvalitetsmelding for skole og barnehage vil være klar medio mai 2019. De vedtak som var lagt i budsjett for 2018 og økonomiplanperioden er gjennomført og videreført i budsjett for 2019 og ny økonomiplanperiode. For SFO, kulturskole, voksenopplæring LOSA og PPD er det ingen egne handlingsplaner. Den vedtatte reduksjonen på 30 % innenfor kulturskole er gjennomført.

Målsettinger og satsingsområder:

Innenfor undervisning er det på skolesiden lagt føringer i kompetanseplanen for Berlevåg skole og i skolens virksomhetsplan. Alle kommunene i Øst-Finnmark har inngått en avtale om etterutdanning av lærere med Høgskolen Innlandet og deres etterutdanningsenhet SePU. Avtalen vil også gjelde barnehagen fra 2019 av. I den forbindelse gjennomføres en kartleggingsundersøkelse i alle skolene i november 2018. I januar 2019 får vi tilbake data fra kartleggingen. Disse dataene skal brukes til å velge ut område(r) som skolen skal arbeide med fremover fra høst 2019. Målet er å forbedre elevens skolemiljø og læring. Arbeidet varer frem til 2023.

Som for barnehagen er det satt en rekke mål for Berlevåg skole fremover. Når kartleggingsundersøkelsen foreligger vil vi ha bedre data til å revidere målsettingene i kvalitetsmeldingen.

Revidering av kompetanseplan og virksomhetsplan utsettes derfor til våren 2019.

Driftsrammer

Som for barnehagen er det ikke lagt inn nye tiltak for undervisning for budsjett 2019 eller økonomiplanperioden. Den reduksjon som vises fra budsjett 2018 og fremover ligger i de vedtak som ble gjort for budsjett 2018 og forrige økonomiplanperiode. Disse tiltakene er videreført for budsjett 2019 og kommende økonomiplanperiode.

De tiltak som er gjennomført i 2018 og videreføring i 2019 og i økonomiplanperioden er i all hovedsak begrunnet i reduksjon i elevtallet ved skolen. En nedgang i elevtallet som ser ut til å fortsette. Flere elever går ut av skolen enn nye kommer inn. Heller ikke tilflyttingen ser ut å endre nedgangen i elevtall.

De reduksjoner som er vedtatt gir noe lavere reduksjon i kostnader enn planlagt. Det skyldes lo forhold. Det ene er økning i lønn grunnet mer kvalifisert personale og det andre er noe økte kostnader på spesialundervisning.

Undervisning	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	19 636 000	19 807 000	19 091 000	18 534 000	18 590 000	18 904 000
Sum inntekter	-3 861 000	-2 590 000	-2 301 000	-1 611 000	-1 471 000	-1 471 000
Netto utgift	15 775 000	17 217 000	16 790 000	16 923 000	17 119 000	17 433 000

Høsten 2018 er det lagt inn en reduksjon på 100 % lærerstilling, det utgjør 5/12 kostnad. For 2019 får vi årsvirkning av denne reduksjonen (7/12). Så ligger det inne en reduksjon av lærerstilling på 100 % fra høst 2019 (5/12) og resten i 2020 (7/12). Da har skolen gjennomført en nedskjæring som vedtatt i desember 2017.

Utfordringer

Rekruttering av lærere og rektor ved Berlevåg skole må alltid ha stort fokus. Vi er nå inne i en fase hvor vi skal rekruttere ny rektor. Så vil prosessen vise om vi har ny rektor like over nyttår eller om vi må vente til høsten 2019. Det er selvsagt utfordrende å ikke ha tilsatt rektor ved skolen, men ved at personalet ved skolen gjør en ekstra innsats, fungerer det tilfredsstillende for en kortere periode.

De lærere som i dag underviser ved Berlevåg skole har god kompetanse og vi videreutdanner 3 lærere dette skoleåret. Til høsten 2019 vil vi mest sannsynlig ha to lærere i videreutdanning. 83 % av våre lærere oppfyller kompetansekravene som gjelder i dag. Det innebærer at 2,5 lærere av 18 ikke har formelt godkjent kompetanse. Ved nyansettelser fra årsskiftet har vi tro på at dette bildet vil endres til det bedre.

De reduksjoner som er vedtatt innenfor undervisning tilsier at det ikke er rom for ytterligere redusjoner slik elevtall og spesialundervisning nå er. For Berlevåg skole har vi i inneværende år gått fra 10 klasser til 9 klasser. 3. og 4. trinn er idag sammen i 3/4. klasse. De er i alt 12. elever. For skoleåret 2019/2020 vil antallet klasser gå ytterligere ned til 8 klasser. Da vil det på 1. til 4. trinn være 3 klasser, på 5. til 7. trinn 2 klasser og på 8. til 10. trinn være 3 klasser. Fra skoleåret 2020/2021 vil klassetallet gå ned med ytterligere en klasse til 7 klasser. Dette fortutsetter selvsagt at nedgangen i elevtall ikke endrer seg vesentlig.

Barnehage

Berlevåg barnehage er godkjent for 45 plasser. I dag har barnehagen 3 avdelinger, en avdeling for barn under 3 år, en avdeling med barn mellom 2 og 3 år og en avdeling for barn eldre enn 3 år. Barnetallet er stabilt og barnehagen har pr. dato inne 29 barn, av dem 13 barn under 3 år. Med dagens bemanning, vil en økning av antall barn utløse det en ekstra pedagogstilling.

Fra 1. august 2018 endres forskrift om pedagogisk bemanning i barnehagen. Noe som i korthet innebærer av antall pedagoger per barn endres fra 9/18 barn per pedagog i hel stilling til 7/14 barn per pedagog i hel stilling. Det er ikke gjort endringer i barnehagens bemanning i budsjett for 2019 eller i økonomiplanperioden i

forbindelse med denne lovendringen.

Barenhagens bemanning består av styrer som har 100 % administrativ stilling. 3 pedagogiske ledere på tilsammen 300 % stilling, assistenter/fagarbeidere 580% og assistent/fagarbeider spesialpedagogisk hjelp 100 %.

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall barn	28	28	27	33	29
1-2 årinaer	10	9	10	16	13
3-5 åringer	18	18	17	17	16
Arsverk	11	9	10	13	12
Styrer	1	1	1	1	1
Pedagogisk leder	3	3	3	3	3
Assistent	5	3	4	8	7
Faarbeider	1	1	1	0	
Vaktmester/rehold	1	1	1	1	1
Andel barn med plass 1-5 år	90,3	84,4	84,4	89,2	
Andel styrere og pedagogisk ledere med barnehagelærerutdanning	100	100	75	100	100
Leke-og oppholdsareal Der barn i barnehaae	9,6	9,6	10,0	8,2	
Netto driftsutgifter i % av kommunens samlede netto driftsutgifter	6,9	5,7	5,1	5,7	
Netto driftsutgifter per barn 1-5 år	177323	146562	149531	147568	
Styrket tilbud førskolebarn	0	0	0	162167	
Andel minoritetsspråklige barn	14,3	14,3	25,9	12,1	

Status

Barnehagens kompetanseplan for 2018 - 2021 skal ha årlig handlingsplan. Arbeidet med handlingsplanen for 2019 er ennå ikke påbegynt, men vil være klar i løpet av 1. kvartal 2019. Barnehagens årsplan blir ferdigstilt i disse dager. Begge planene bygger på den nye rammeplanen for barnehagene.

Barnehagen har hovedfokus på å implementere rammeplanens forskjellige hovedområder. Dette arbeidet vil være helt sentralt i alt utviklingsarbeid og kompetanseheving i barnehagen, hos barnehageeier og hos barnehagemyndigheten.

Høsten 2018 gjennomførte vi første del av kurset "lek for livet" med Sonja Kibsgaard fra DMM, hvor viktige stikkord er: Kjærlighet, lek og vennskap. Det er et kursopplegg for alle ansatte i barnehagen og har fortsettelse våren 2019.

Målsettinger og satsingsområder:

I kvalitetsrunden for skole og barnehage for 2017 ble det på bakgrunn av bl.a. foreldreundersøkelsen i barnehagen satt mål for hva barnehagen skulle arbeide med på lang sikt og for kommende år. Ny foreldreundersøkelse for barnehagen er

igangsatt og er ferdig desember 2018. Vi vil allerede da se om de tiltak som har vært iverksatt begynner å gi endring. Områdene barnehagen har valgt ut er: Relasjon barn og voksne, barns trivsel, barns utvikling og medvirkning og hente og levering av barn i barnehagen.

Alle data viser at Berlevåg barnehag har lave kostnader og driften er effektiv. Ingen endringer er lagt inn for 2019 eller for økonomiplanperioden.

1	2 Nøkkeltall	Enhet	Berlevåg Kostragruppe 06	
			2017	2017
3	Korrigerede brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f111, f221) per korrigerede oppholdstimer	kr	59	68
4	Andel minoritetspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (proseni)	prosent	50	85.2
5	Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (present)	present	5,7	1.6
6	Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kri)	kr	147568	150465
7	Korrigerede brutto driftsutgifter f10t per korrigerede oppholdstimer i kommunale barnehager (klkr)		43	58
8				

Driftsrammer:

Nedgangen i kostnader for barnehagen fra 2018 til 2019 er begrunnet i lavere behov for spesialpedagogisk hjelp og et lavere antall barn. Det gjør at det er et mindre behov for tilsatte ved barnehagen i inneværende barnehageår. Den ordinære driften av barnehagen er en fremskrivning av budsjett for 2018. Barnehagen ble tilført ekstra midler for 2018 med bl.a. nytt inventar og utstyr og mer midler til innkjøp av leker. Det innebærer at barnehagen har fått tidsmessig inventar og utstyr og bedre leker til barna. Det er derfor ikke lagt inn nye tiltak for barnehagen i budsjett for 2019 eller i økonomiplanperioden.

Barnetallet i barnehagen ligger i dag på ca 29 barn, noe som utgjør 42 plasser: Det innebærer at dersom barnetallet øker i løpet av 2019, vil det medføre behov for en ny pedagogstilling på 100 %. Det fremlagte budsjett og økonomiplan tar ikke høyde for dette.

Barnehage	Regnskap Oppr.budsj.		Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	5 992 000	6 537 000	5 264 000	5 359 000	5 457 000	5 557 000
Sum inntekter	-1 412 000	-1 101 000	-1 037 000	-1 037 000	-1 037 000	-1 037 000
Netto utgift	- 4 580 000	5 436 000	4 227 000	4 322 000	4 420 000	4 520 000

I budsjettammen 2019 og for økonomiplanperioden 2019-2022 er det ikke lagt inn endringer. Selv om det kan være behov for tiltak i barnehagen, er vurderingen at barnehagen vil ha akseptable rammer fremover. Kvaliteten på det tilbud som barnehagen gir, vil ikke svekkes av den økonomiske situasjonen.

Utfordringer

Kompetanse er en forutsetning for at barnehagen skal gi et godt tilbud til barna. Personalet vil ha behov for kontinuerlig kompetanseheving innen rammeplanens tema. Fra statlig hold legges det opp til at kommunene får tilført bra med kompetansemidler, og sammen med de kommunale midlene gir dette en bra basis for arbeidet med kompetanseheving.

Rektutering av pedagoger til barnehagen er et prioritert område. Det har vist seg

vanskelig å få tilstrekkelig med pedagoger etter at endringer i forskriften medfører større behov for pedagogisk personale i barnehagene. Ved vår barnehage har vi for tiden en pedagog under utdanning, noe som er med å sikre pedagogtettheten fremover.

Barnehagens budsjett har ikke rom for nedskjæringer. Kutt innenfor oppvekst må tas på andre områder.

HELSE OG OMSORG:

Resultatenheter:

HELSE OG OMSORG

Administrasjon:

- Helse og omsorgssjef - 100% stilling
- Kontorleder - 75% stilling

PRIMÆRHELSETJENESTEN

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Fysioterapi - 2x60 % stilling
- Helsesøster - 100 % stilling
- Jordmor - 12 % stilling
- Legetjenesten (2x100%) med merkantil (100%) og laboratoriet (100%)
-

Stabile og gode tjenester med lite ventetid for behandling. Legetjenesten har hatt høye kostnader sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner. Kostnadene er på tur ned, men bør fortsatt reduseres.

PLEIE OG OMSORG/PLO

Følgende ansvarsområder ligger under tjenesten:

- Institusjon og skjermet enhet
- Hjemmetjenesten
- Rus og psykiatritjenesten - 2x100% stilling
- Kjøkken og skolekantine - henholdsvis 2,75 % stilling og 75 % stilling
- Aktivitør - 50% stilling

PLO (institusjon og hjemmetjenester + aktivitør) ledes av avdelingsleder i 100 % stilling. Kontorleder bistår med merkantile oppgaver, samt turnus, innleie av vikarer osv. Tjenesten har ca 40 ansatte fordelt på ca 17 årsverk på institusjon og ca 10 årsverk i hjemmetjenesten.

Utviklingen går i retning flere og mere krevende brukere. Dette fører i perioder til ventetid på langtids plass og korridor pasienter.

Status:

Resultatenheten lå inne med investering på en bil i hjemmetjenesten i 2018 og en bil i 2019 - sak 16/833. Det ble istedet inngått leieavtale istedet for kjøp i 2018.

Leieavtalen ble dekket innenfor eget budsjett. En bil i 2019 ble tatt vekk for å få budsjettet videre i balanse. Hjemmetjenesten har 2 biler utenom den vi har leieavtale på. Disse to bilene ser vi at vedlikeholdskostnadene øker på, og i verste fall ikke kan kjøres mer. Her kan behovet for ny bil oppstå.

Målsettinger og satsingsområder:

HELSE OG OMSORG

Helse og omsorgsplan for Berlevåg kommune 2013-2017 har følgende visjon:

Trygghet – valgmuligheter - mestring

PRIMÆRHELSETJENESTEN

Berlevåg kommune skal sørge for nødvendig helsehjelp til alle som bor og oppholder seg i kommunen. Ved akutt sykdom er lege og sykepleier tilgjengelige døgnet rundt. Det leveres tjenester til hele befolkningen/alle aldersgrupper med akseptabel ventetid til behandling og konsultasjon.

PLEIE OG OMSORG/PLO

Pleie og omsorg skal tilby tjenester av god kvalitet som igjen bidrar til gode levevilkår. Befolkningen og de som kan tenke seg å bosette seg i Berlevåg kan føle seg sikre på at de får de helsetjenestene de etter loven har krav på, og at de blir utført av kvalifisert personell.

Resultatenheten er i tidlig fase i arbeidet med ny helse og omsorgsplan. Så langt er det noen områder som peker seg ut som mål å arbeide videre mot og i tråd med målkartet - som følger:

- Rehabilitering/hverdagsmestring
- Styrke hjemmetjenesten
- Demens
- Dagaktivitetstilbud
- Velferdsteknologi
- Skolehelsetjeneste
- Mulighetsstudie - Berlevåg helsesenter

Resultatenheten Helse og omsorg vil i planperioden ha som mål å effektivisere/bruke våre ressurser på en best mulig måte målt opp mot tjenestekvalitet og økonomi. Her vil styrking av hjemmetjenesten og bruk av ny teknologi spille en viktig rolle. Det arbeides med å få på plass fagansvarlig sykepleier i PLO. Målet her er i hovedsak å kvalitetssikre tjenestetilbudet, men også mer effektiv bruk av kompetanse og ressurser.

Vi vurderer et potensial for merinntekter på legetjenesten og vil i planperioden arbeide aktivt med dette som mål.

Driftsrammer:

Det er lagt inn utgiftsøkning i perioden som i hovedsak tilsvarer økt lønn og pensjon. Det er lagt inn økte utgifter til ekstrahjelp og overtid, prisstigning for kjøp av tjenester og hevet tak/innslag for refusjon ressurskrevende brukere. Samtidig er det lagt inn økte inntekter pleie og omsorg (vederlag for opphold).

Døgnskuttet drift krever innleie av vikarer på enkeltvakter ved fravær og i perioder med høyt belegg og krevende brukere. Fastvakt på pasienter behøves også i perioder. Ved awikling av ferier, reise på kurs m.m må driften gå sin gang ved hjelp av vikarer. Dette gir store utgifter.

I nåværende turnus er det ledig ca 100 % helgestillinger som dekkes ved vikarbruk og overtid. Det tilstrebes å bruke personellressurser mellom avdelinger så langt det lar seg gjøre for å begrense vikarbruken.

Primærhelsetjenesten	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	10 310 000	9 197 000	8 363 000	8 464 000	8 567 000	8 673 000
Sum inntekter	-2 692 000	-1 562 000	-1 417 000	-1 417 000	-1 417 000	-1 417 000
Netto utgift	- 7 618 000'	7 635 000'	6 946 000'	7 047 000'	7 150 000'	7 256 000

Pleie og omsorg	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	35 322 000	31 821 000	33 990 000	34 397 000	34 815 000	35 243 000
Sum inntekter	-12 878 000	-8 500 000	-9 798 000	-9 798 000	-9 798 000	-9 798 000
Netto utgift	• 22 444 000'	23 321 000'	24 192 000'	24 599 000'	25 017 000'	25 445 000

Innsparingstiltak:

Reduksjon vaktgodtgjørelse på legetjenesten: Ifbm utlysning av legestillinger i en ny legeordning legges fast lønn inn som hovedregel. Dette gir mulighet for innsparinger på legevaktgodtgjørelse. Dette avhenger av om vi klarer å rekruttere leger og turnuslege til denne ordningen. Beregnet innsparing 1 mill. kr hvert år i planperioden.

Mulighetsstudie:

Berlevåg helsesenter er i en slik forfatning at noe må gjøres for å tilfredsstille fremtidige krav og behov. Spørsmålet er *hva* vi bør gjøre. Som det står nærrere beskrevet i tiltakskapitlet ovenfor vil vi sette av 400 000 kr til en mulighetsstudie for å belyse spørsmål knyttet til nytt eventuelt fornyet helsesenter.

Utfordringer

- Rekruttere og beholde leger og sykepleiere er og vil være utfordrende i årene fremover.
- Pasienter med diagnosen demens er økende og legger beslag på store ressurser.
- Resultatenheten vokser i antall brukere og oppgaver samtidig som budsjettene må reduseres.
- Styrke hjemmetjenesten slik at flere kan bo hjemme lengst mulig, som kan minske behovet for plass på institusjon
- Styrke bruken av velferdsteknologi

BARNEVERN:

Berlevåg og Båtsfjord barnevernstjeneste ble en interkommunal barnevernstjeneste i 2010, med Berlevåg som verstkommune. Til sammen er vi 6 ansatte med 6 årsverk, hvorav 1 årsverk som er finansiert av Fylkesmannen. Denne stillingen opprettholdes inntil videre. Det er 3 kontorer i Berlevåg og 3 i Båtsfjord.

Berlevåg og Båtsfjord barnevernstjeneste arbeider for tverrfaglig samarbeid både med helseenheten og andre instanser, til det beste for brukerne. Barnevernstjenesten vil at Berlevåg og Båtsfjord skal være et trygt og godt sted for alle å vokse opp.

Barnevernstjenesten arbeider etter prinsippet tidlig innsats og forebygging, der målet er å få de rette tjenestene tidlig inn i saker.

Status:

Barnevernstjenesten arbeider mye med forebyggende arbeid. Tiltakskonsulent arbeider direkte opp mot hjemmene, og setter inn tidlig tiltak. Ved tidlig bistand, råd og veiledning kan større omsorgstiltak på et senere tidspunkt unngås.

Barnevernstjenesten tilbyr også både foreldresamtaler og barnesamtaler. En slik samtale er ment for å avdekke eventuelle behov for bistand i større eller mindre omfang både overfor foreldre og barn. Tjenesten kan igangsette tiltak etter behov. Samtalene er et lavterskeltilbud til Berlevåg og Båtsfjords befolkning.

Fra 01.01.19 er alle barnevernstjenester pålagt å ha vakt utover ordinær arbeidstid. Dette betyr ekstra kostnader for begge kommunene.

Målsettinger og satsingsområder:

Barnevernstjenesten har hatt ansatt tiltakskonsulent på engasjement siden 01.01.17, med økonomisk bistand fra Fylkesmannen i Finnmark. Tiltakskonsulenten arbeider direkte opp mot hjemmene, og følger opp familier med behov raskt og kontinuerlig. Tiltaket har vist at tidlig innsats er veldig viktig, og at evt. senere behov for tyngre omsorgsbistand kan reduseres. Økt fokus på tidlig innsats i hjemmet vurderes derfor som et meget vellykket satsingsområde.

En klar målsetting er at barnevernstjenesten skal overholde lovkrav som sikrer at barn og familier får rett hjelp til rett tid.

Driftsrammer:

Barnevern	Regnskap		Oppr.budsj.				Budsjett i planperioden		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
Sum utgifter	4 548 000	5 076 000	5 785 000	5 851 000	5 918 000	5 987 000			
Sum inntekter	-2 252 000	-2 413 000	-2 810 000	-2 810 000	-2 810 000	-2 810 000			
Netto utgift	• 2 296 000'	2 663 000'	2 975 000'	3 041 000'	3 108 000'	3 177 000'			

Kommunen har fått pålegg om å ha døgnbemannet barnevernvakt. Vakten må ha barnefaglig kompetanse og kan dermed ikke overlates direkte til andre. Vaktordningen koster ca ett årsverk.

Vakt utløser tillegg og avspasering 1:5

- hverdager 15:30 - 08:00
- alle helgedager
- alle helligdager

Det er budsjettet med kr 500 000 til barnevernvakt for Berlevåg og Båtsfjord kommune. Båtsfjord kommune dekker 50 %. Refusjon fra kommunen er økt med kr 250 000.

Utfordringer

Barnevernstjenesten opplever utfordringer med å få på plass adekvate hjelpetiltak i familiene på et tidlig tidspunkt for å gi bedre hjelp og støtte til barn, unge og familier som trenger det. En av de viktigste utfordringene er å tenke helhetlig og samordne

instansene på tvers av fagområder, samt benytte seg av kompetansen som finnes i kommunen.

NAV BERLEVÅG:

NAV Berlevåg har fått redusert bemanningen med en stilling i januar inneværende år, da vår NAV-leder valgte å si opp sin stilling. Dette er en betydelig reduksjon av kontorets ressurser, noe som gjør kontoret sårbart ved vakanser, sykemeldinger og permisjoner. Ledelsen av kontoret er nå todelt, hvor den statlige delen ligger i NAV Båtsfjord og den kommunale fortsatt er i Berlevåg

Status:

NAV Berlevåg har fortsatt den gode utviklingen inneværende år. Vi har fortsatt jobben i forhold til vår målsetting om å få flest mulig i arbeid eller aktivitet, noe som også gjelder våre brukere som mottar økonomisk bistand til livsopphold. Aktivitetskravet til mange av våre brukere har høy prioritet og da spesielt unge under 30 år. Dette betyr at mange brukere er i en eller annen form for aktivitet knyttet til den statlige delen i NAV eller i jobb. Alle som mottar sosialhjelp i Berlevåg kommune får en intensiv individuell oppfølging fra NAV.

Imidlertid har NAV noen brukere som har fått langtidsvedtak om sosialhjelp til livsopphold. NAV arbeider med andre tilbud til denne gruppen, hvor vi det siste året har lyktes med dette for en del av denne gruppen. Samlet sett har NAV Berlevåg en positiv utvikling vedrørende budsjett.

Målsettinger og satsingsområder:

NAV Berlevåg har som målsetting å prøve å holde den gode oppfølgingen av våre brukere mot arbeid og aktivitet og da også markedsarbeidet, selv med mindre ressurser i kontoret. I dette ligger en tettere oppfølging av alle brukere i et forebyggende perspektiv.

NAV Berlevåg har også et sterkt fokus på informasjon/opplæring av brukerne til å benytte NAV sine elektroniske løsninger, som nav.no og kontakttelefonen.

Driftsrammer:

NAV	Regnskap Oppr.budsj.rtt i planperioden					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	2 421 000	2 658 000	2 062 000	2 074 000	20 870 000	21 000 000
Sum inntekter	-642 000	-559 000	-1 390 000	-1 390 000	-139 000	-139 000
Netto utgift	1 779 000	2 099 000	1 923 000	1 935 000	20 731 000	19 611 000

NAV Berlevåg har per 1. tertial 2018 fått redusert utgiftene til lønn og lillegg til lønn og da også reduksjon i refusjon fra staten. Reduksjonen er en naturlig del da vår NAV-leder sluttet i sin stilling i januar 2018.

NAV Berlevåg har hatt en økning i de sosiale utgiftene sammenlignet med i fjor. Grunnen er store enkeltutbetalinger, noe som kontoret ikke har muligheter til å forutse. Gjennom intensivering av oppfølgingsarbeidet ved krav til arbeid eller annen aktivitet har vi i løpet av året klart å redusere denne utgiften noe. NAV fortsetter delte

arbeidet og har som mål å kunne redusere utgiftene for 2019 og 2020 for å nå ønsket mål. Vilårsbestemmelsen i Lov om sosiale gjenester praktiseres fortsatt strengt.

NAV er fortsatt inne i en omfattende omorganisering/regionalisering og endring på landsbasis, hvor NAV Finnmark blir slått sammen med NAV Troms 01.01.2019. Per nå er det vanskelig å se om dette vil påvirke kommunens sosialbudsjett i større grad. Utviklingen følges tett opp.

Utfordringer

NAV Berlevåg har fått en reduksjon i bemanningen fra tre til to ansatte, noe som er en betydelig reduksjon av kontorets ressurser. Dette kan gi utfordringer ved vakanser, sykemeldinger og peremisjoner.

TEKNISK ENHET DRIFT:

Teknisk drift består av 14 årsverk som er fordelt på 4 i administrasjonen, 5 driftsoperatører og 5 renholdere. Enheten driver tjenesteproduksjon for kommunale enheter slik som drift, renhold og vedlikehold av kommunale bygninger, anlegg og utleieboliger.

Tjenester for innbyggerne er plan- og byggesaksbehandling, oppmåling, beredskap, renovasjon, feiing, vann og avløp og kommunale veier.

I tillegg har kommunens nærings- og utviklingsarbeid blitt tillagt Teknisk drift.

Under beredskap ligger brannvesenet. Brannvesenet består av brannsjef og 16 deltidsstillinger fordelt på 4 utrykningsledere og 12 brannkonstabler.

Status:

Status for prosjekter i 2018:

- Berlevåg basseng: Prosjektet har i år vært ute på to anbud og bygging av flerbrukshuset er nå i gang. Forventet ferdigstilt julen 2019.
- Vann og avløp: Det skulle skiftes rør fra parkplassen og opp til kirka, samt gjøres utbedringer på pumpestasjonen på Vardneset. Prosjektet ble forsinket ut på anbud og det førte til sen oppstart med anleggsarbeidet. Entreprenøren rakk ikke å ferdigstille prosjektet før frosten kom og det ble besluttet å midlertidig stanse anleggsarbeidet frem til våren 2019. Dette for å sikre vannforsyningen til blant annet skolen. Utbedringene på pumpestasjonen på Vardneset er utbedret som planlagt.
- Syningsrom på helsesenteret: Vaskeriet på helsesenteret er gjort om til syningsrom. Syningsrommet er ferdigstilt.
- Tankbil brann: Det er kjøpt inn ny tankbil som planlagt.
- Vognskur, solfilm og rømningsvei i barnehagen: Det er etablert vognskur utenfor småbarnsavdelingen og solfilm er montert som planlagt. Rømningsvei fra tårnet i barnehagen avklares innen utgangen av 2018.
- Skifte av tak, tomannsbolig: Prosjektet er er ferdigstilt som planlagt.
- Skifte av tak, helsesenteret: Prosjektet har vært ute på anbud og skulle vært ferdigstilt høsten 2018. Prosjektet er forsinket og vil ha oppstart våren 2019.

- Nærmiljøanlegg trinn 1 ved skolen: Anlegget er etablert ved småtrinnet på skolen og er ferdigsstilt som planlagt.
- Utskifte av gatelys: Del 2 av prosjektet utskifting av gatelys for sentrum er ferdigsstilt som planlagt.

Målsettinger og satsingsområder:

Teknisk enhet har som mål i planperioden å effektivisere driften og øke kvaliteten på våre tjenester. For å effektivisere driften skal det tas i bruk flere digitale verktøy og arbeidsoppgaver skal standardiseres. For å heve kvaliteten på våre tjenester vil det i planperioden være fokus på kompetanseheving, erfaringsutveksling og etablering av rutiner og prosedyrer.

For 2019 er det satt følgende mål:

- etablere digitalt ledningskart over kommunale vann- og avløpsledninger, samt kompetanseheving på bruk av programvaren.
- etablere digitalt vedlikeholdsprogram for alle kommunale bygg, samt kompetanseheving på bruk av programvaren.
- utarbeide kompetanseplan for ansatte i enheten.
- utarbeide rutiner for rulling og revidering av planverk, samt prosedyrer for planprosesser.
- ferdigsstille kommuneplanens samfunnsdel og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen.

Driftsrammer:

Totalt har teknisk enhet en økning i rammen. Dette er grunnet justering av strøm og avtaler som ikke har vært budsjettet i henhold til faktisk forbruk.

Avtalen med Tana kommune på kjøp av byggesaksbehandling er sagt opp fra 2019 og medfører en reduksjon på kr 600.000.

En stilling i administrasjonen blir stående vakant frem til oktober grunnet permisjon.

Investeringer på vann og avløp fører til økte gebyrer som gir økt inntekt for enheten.

Teknisk administrasjon	Regnskap		Oppr.budsj.	2019	Budsjett i planperioden		
	2017	2018			2020	2021	2022
Sum utgifter	7 564 000	6 584 000	5 824 000	5 749 000	5 854 000	5 961 000	
<u>Sum inntekter</u>	<u>-812 000</u>	<u>-145 000</u>	<u>-145 000</u>	<u>-145 000</u>	<u>-145 000</u>	<u>-145 000</u>	
<u>Netto utgift</u>	<u>6 752 000'</u>	<u>6 439 000'</u>	<u>5 679 000'</u>	<u>5 604 000'</u>	<u>5 709 000'</u>	<u>5 816 000'</u>	

Budsjettet reduseres fra 2018 til 2019 grunnet avtalen med Tana kommune på kjøp av byggesaksbehandling, samt en stilling som blir stående vakant frem til oktober.

Beredskap	Regnskap		Oppr.budsj.	2019	Budsjett i planperioden		
	2017	2018			2020	2021	2022
Sum utgifter	2 895 000	1 807 000	1 644 000	1 644 000	1 644 000	1 644 000	
<u>Sum inntekter</u>	<u>-342 000</u>	<u>-100 000</u>	<u>-100 000</u>	<u>-100 000</u>	<u>-100 000</u>	<u>-100 000</u>	
<u>Netto utgift</u>	<u>2 553 000'</u>	<u>1 707 000'</u>	<u>1 544 000'</u>	<u>1 544 000'</u>	<u>1 544 000'</u>	<u>1 544 000'</u>	

Beredskap har reduserte midler i 2019. Dette fordi ekstra kursmidler lå som tiltak frem til 2018 - disse vil ikke lenger være tilgjengelige. Dertil er lønnsmidler for brannsjefstillingen justert.

I forbindelse med kjøp av tankbil er det behov for å leie garasje. Det er lagt inn tiltak for leie av garasje med kr 120 000 i året i planperioden.

Vann/avløp/renovasjon	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	6 998 000	4 075 000	4 661 000	4 688 000	4 710 000	4 735 000
Sum inntekter	-11 398 000	-8 086 000	-9 137 000	-9 434 000	-9 452 000	-9 839 000
Netto utgift	-4 403 000	-4 011 000	-4 476 000	-4 749 000	-4 742 000	-5 104 000

Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon og feiing har en økning fra 2018 til 2019. Dette er grunnet justering av OFAS-avtalen, samt korrigert strømforbruk iht. faktisk forbruk. Det er lagt inn økte inntekter grunnet økning i vann og avløpsgebyrene for å dekke inn investeringene som gjøres fremover.

Kommunale bygg	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	12 995 000	4 403 000	4 742 000	5 206 000	5 206 000	5 206 000
Sum inntekter	-9 083 000	-1 586 000	-1 728 000	-2 113 000	-2 113 000	-2 113 000
Netto utgift	3 912 000	2 817 000	3 014 000	3 093 000	3 093 000	3 093 000

Kommunale bygg har en økning grunnet justering av strøm og fyringsolje i henhold til faktisk forbruk. Samtidig har vi innført brukerbetaling for idrettshall og Stortua.

Veger/gatelys	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sum utgifter	4 828 000	3 354 000	4 294 000	4 004 000	4 094 000	4 004 000
Sum inntekter	-1 999 000	-76 000	-81 600	-81 600	-81 600	-81 600
Netto utgift	2 829 000	3 278 000	3 478 000	3 278 000	3 278 000	3 278 000

Budsjettet øker fra 2018 til 2019 grunnet tiltak på opprydning av tidligere avfallsplass ved Vargvikholmen, samt korrigerer av mva.

Utfordringer

Teknisk enhet har et bredt faglig ansvarsområde, men mangler kapasitet til å dekke alle felt. Kommunen er derfor avhengig av kjøp av tjenester for å dekke de lovpålagte tjenesteområdene.

Det er fortsatt stort etterslep på vedlikehold av bygninger. Det trengs et betydelig løft på vedlikeholdssiden, men uten midler vil dette resultere i at vi til stadighet må utføre korrektivt vedlikehold i stedet for forebyggende vedlikehold. Dette blir både mer kostbart og vanskeliggjør planleggingen av driftsbudsjettet når flere av de kritiske funksjonene på byggene har passert estimert levetid.

Flere bygninger kan bli vurdert stengt i perioder. Det er lite aktivitet på samfunnshuset i forhold til den totale bygningsmassen. Skolen og idrettshallen har

vært tilgjengelige hele året og det bør ses på muligheten for å stenge de i juli måned for å kunne redusere strømutfgifter, samt utfgifter til renhold og vaktmester.

Utvidet kutt i ansatte vil føre til reduksjon i brukertjenestene og vil medføre at vi er nødt til å kjøpe inn tjenester fra andre kommuner for å kunne tilby lovpålagte tjenester. Grensesnitt på renhold og vaktmestertjenester vil endres slik at brukerne må utføre mer selv.

Brannvesenet i Berlevåg er et deltidsbrannvesen hvor det ikke er en fast vaktordning. Det settes vakt ved høytidene jul og påske, men ellers i året er vi svært sårbare .

NÆRING OG UTVIKLING:

Kommunens næringsarbeid sorterer under Teknisk og ledes derfor av Teknisk sjef. Enheten har en teknisk konsulent som er den primære saksbehandler på nærings saker. Mye av nærings- og utviklingsarbeidet utgjøres imidlertid av ordfører, innleid konsulent, rådmann og ikke minst Berlevåg Havn. Kommunens målkart har pekt ut opplevelsesturisme som et satsingsområde. Dertil kommer arbeidet med å utvikle en ny industripark på Revnes i tilknytning til hydrogenfabrikken som anlegges der i løpet av 2019. Både administrativ og politisk ledelse jobber aktivt med disse spørsmålene.

Arbeidet med ny kommuneplan er nettopp igangsatt – hovedinnsatsen vil være gjennom hele 2019. I kommuneplanen vil kommunen, i samarbeid med næringsaktørene, foreningene og for øvrig alle interesserte, løfte blikket og sette ord på hvordan vi ser for oss at Berlevåg skal utvikles fram mot 2030. I arealdelen vil rammene legges for næringsvirksomhet, industri, boligfelt, natur- og kulturminneområder, samt andre relevante bruksområder. Kommuneplanen skal være kommunens viktigste utviklingsdokument.

Driftsrammer:

Næring og utvikling	Regnskap		Oppr.budsj.		Budsjett i planperioden		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Sum utgift er	2 596 000	2 744 000	2 530 000	2 542 000	2 105 000	2 118 000	
Sum inntekter	-1 853 000	-1 476 000	-1 731 000	-1 731 000	-1 731 000	-1 731 000	
Netto utgift	743 000	1 268 000	799 000	811000	374000	387000	

Det er en reduksjon fra 2018 til 2019 grunnet reduksjon av lønnsmidler da vi har gått fra å ha nærings sjef til teknisk konsulent. I tillegg er posten salg av konsesjonskraft økt som følge av høyere priser.

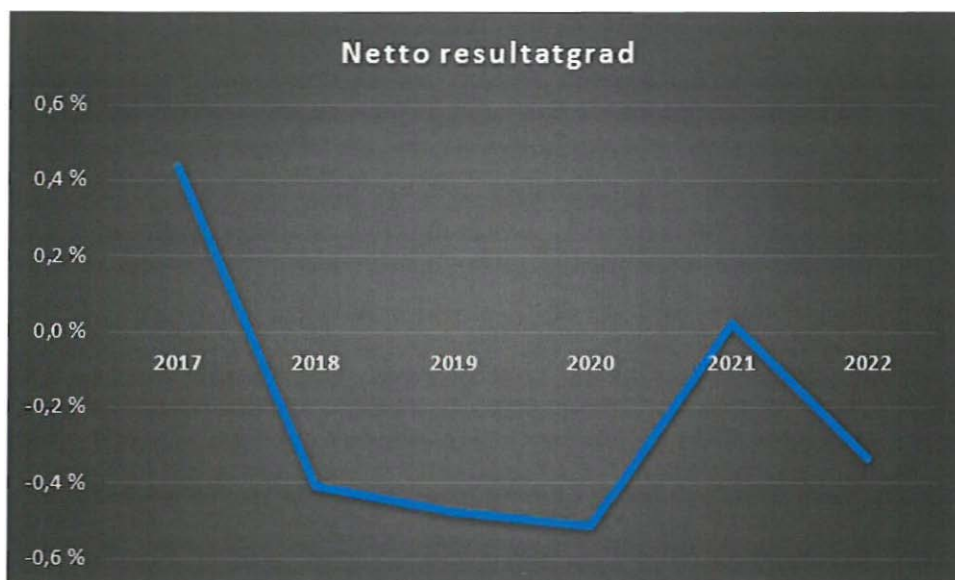
På grunn av stort omfang i planarbeidet har vi lagt inn som tiltak videreføring av kjøp av plantjenester fra Tana kommune til ut 2020 mot opprinnelig ut 2019.

Budsjettforslaget som er beskrevet ovenfor gir følgende hovedoversikt drift:

HOVEDOVERSIKT DRIFT	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Bruker betalinger	-4 336 000	-3 205 000	-4 572 000	-4 572 000	-4 572 000	-4 572 000
Andre salgs- og leieinntekter	-9360 000	-9639000	-10694000	-11446 000	-11 896 000	-12 341 000
overfarter med krav til motytelse	-28 052 000	-15 688 000	-16 708 000	-15 990 000	-15 850 000	-15 850 000
Rammetilskudd	-63564 000	-64 989 000	-64 843 000	-65 140 000	-64 729 000	-64 606 000
Andre statlige overføringer	-293 000	-110 000	-101 000	-101 000	-101 000	-101 000
Andre overføringer	-149 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Skatt på inntekt og formue	-25243000	-22711 000	-23878000	-23878000	-23878 000	-23 878 000
Ændomsskatt	-5 478 000	-5 820 000	-6 320 000	-6 720 000	-7 890 000	-8 046 000
Andre direkte og indirekte skatter	-104 000	0				
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-136 579 000	-122 196 000	-127 150 000	-127 881 000	-128 950 000	-129 429 000
Lønnsutgifter	70721000	65558000	64005000	64 399 000	65 571 000	66 946 000
Sosiale utgifter	8566000	12245000	12422000	12 402 000	12 321 000	12 322 000
Kjøp varer/tj. som inngår i komm. tj. prod.	27446000	19 081 000	20253000	20 594 000	20 219 000	20 144 000
Kjøp av varer/tj. som erstatter komm. tj. prod.	13 658 000	12 402 000	13 488 000	12 838 000	12 838 000	12 838 000
Overføringer	9 256 000	6 315 000	7 555 000	7 555 000	7 555 000	7 555 000
Avskrivninger	8935000	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	138 582 000	115 600 000	117 722 000	117 788 000	118 503 000	119 804 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D-B-C)	200 3000	-6 596 000	-9 428 000	-10 093 000	-10 447 000	-9 625 000
Renteinntekter, utbytte og eleruttak	-2295000	-2273000	-2 843 000	-2 843 000	-2 843 000	-2 843 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-263 000	-143 000	-143 000	-143 000	-143 000	-143 000
SUM EKSTERNE FINANSINTEKTER (E)	-255 8000	-2 416 000	-2 986 000	-2 986 000	-2 986 000	-2 986 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	2 615 000	3 496 000	5 049 000	5 639 000	5 309 000	4 947 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 874 000	5 916 000	7 869 000	7 996 000	7 996 000	7 996 000
Utlån	400 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	8 889 000	9 512 000	13 018 000	13 735 000	13 405 000	13 043 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANS.	633 1000	709 6000	1003 2000	1074 9000	1041 9000	1005 7000
Motpost avskrivninger	-8 935 000	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-601 000	500 000	604 000	656 000	-28 000	433 000
Bruk av tidligere års regn. messig mindreforbruk	-4 448 000	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 699 000	-490 000	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Bruk av bundne fond	-3 597 000	-700 000	-1 260 000	-1 190 000	-758 000	-700 000
Bruk av likviditetsreserve						
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-12 744 000	-1 190 000	-1 335 000	-1 265 000	-833 000	-1 500 000
Overført til investeringsregnskapet	200 000	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	3 669 000	600 000	641 000	519 000	771 000	252 000
Avsetninger til bundne fond	614 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	4 483 000	690 000	731 000	609 000	861 000	342 000
REGN. MESSIG MER- MINDREFORBRUK (L=I+J-K)	-8 862 000	0	0	0	0	0

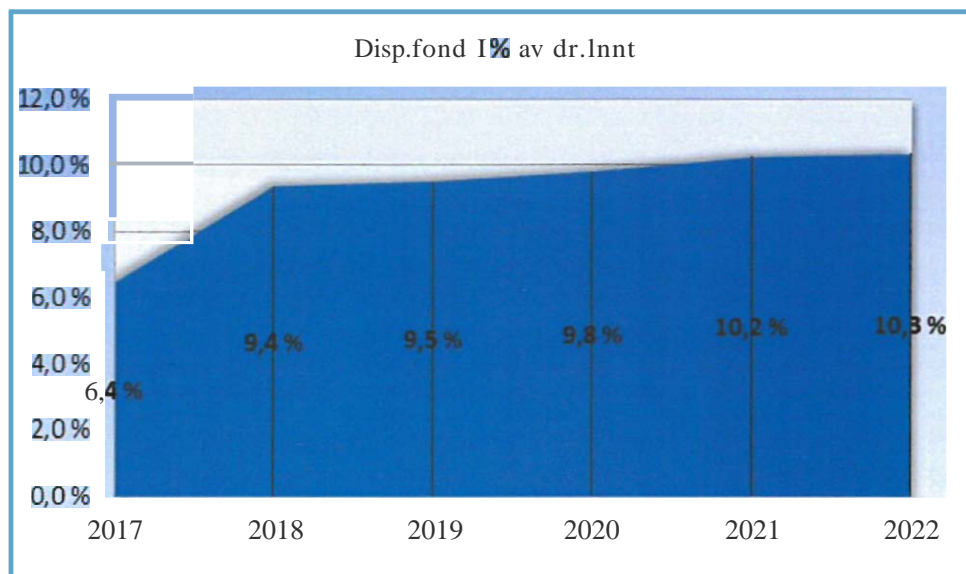
Administrasjonen klarer ikke med dette budsjettforslaget å nå anbefalt netto resultatgrad på 1,25 %. Budsjettforslaget gir negativ resultatgrad i både i 2019, 2020 og 2022. Årsaken er at brutto driftsresultat ikke er høyt nok til å dekke renter og avdrag på lån.

Det vil si at det driftsbudsjettet som det legges opp til i økonomiplanperioden medfører negativ resultatgrad i hele planperioden. Netto resultatgrad viser den økonomiske handlefriheten etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Figuren nedenfor viser at resultatgraden er negativ i hele planperioden. Det vil si at den planlagte aktiviteten i kommunen ikke gir rom til å opparbeide reserver.

Det er viktig å understreke at det i dette budsjettforslaget er noen usikre faktorer som kan slå ut for kommunen i planperioden. Renteutgiftene er usikre. En renteøkning som er høyere enn det som ligger i budsjettet utgjør mye på den høye lånegjelden. I tillegg gjør regjeringens forslag til endringer i eiendomsskatten både for 2019 og 2020 at inntekten som er budsjettert blir noe usikker. Kommunen har ikke svar på hvor mye inntekten vil reduseres ved omtaksering av verk og bruk til næringseiendommer. Det kan være at den foreslåtte økningen fra 2 %0 til 3 %0 på boliger og fritidseiendommer dekker mye av den tapte inntekten for 2019. Planen er at takseringsarbeidet skal være gjennomført senest i januar 2019.

I følge KRD bør alle kommunene ha en målsetting om å opparbeide buffere i form av disposisjonsfond for å kunne møte uforutsette utgifter, eller sviktende inntekter. I oversikten er det lagt inn en avsetning på 7,2 mill. kr. Av denne avsetningen er det 5,8 mill. kr som går til selve disposisjonsfondet. Ellers settes det av kr 450 000 til voksenopplæringsmidler, kr 200 000 til kulturfondet og resten til utviklings- og egenkapitalfondet. Avsetningen til disposisjonsfondet forutsetter at regnskapet for 2018 går med et overskudd.

Dersom driftsaktiviteten ikke øker i planperioden er det mulig å få satt av kr 641 000 i 2019, kr 519 000 i 2020, kr 771 000 i 2021 og kr 252000 i 2022. De to siste årene forutsetter økt eiendomsskatt som følge av flere vindmøller på Raggovidda.

Kommunen prøver å legge opp til et driftsnivå der det brukes minst mulig av disposisjonsfond. Selv om det budsjetteres med bruk av disposisjonsfond kun i 2019 med kr 770 ODD, viser tidligere erfaringer at det alltid dukker opp uforutsette utgifter i løpet av regnskapsåret som medfører bruk av disposisjonsfond.

Berlevåg kommune har per i dag ikke vedtatt noen konkret mål på hvor stor andel fondsbeholdningen bør utgjøre i prosent av driftsinntektene, men med store utfordringer på investeringssiden med basseng, VAR-prosjekter og etterslep av vedlikehold på kommunale bygninger, bør avsetninger til disposisjonsfond prioriteres for å slippe lånefinansiering av alle prosjekter.

Bruk av og avsetninger til fond i planperioden:

Det er budsjettet med følgende bruk og avsetning av fondene i planperioden:

Fondsoversikt	2018	2019	2020	2021	2022
Bundne driftsfond					
Beholdning pr \.l	8557	7764	6 594	5494	4 826
Avsetning	50	90	90	90	90
Bruk	-843	-1 260	-1 190	-758	-700
<i>Beholdning pr 31./2</i>	<u>7764</u>	<u>6594</u>	<u>5494</u>	<u>4826</u>	<u>4216</u>
Bundne investertngsfond					
Beholdning pr \.l	263	189	191	193	195
Avsetning	2	2	2	2	2
Bruk	-76	0	0	0	0
<i>Beholdning pr 31./2</i>	<u>189</u>	<u>191</u>	<u>193</u>	<u>195</u>	<u>197</u>
Disposisjonsfond					
Beholdning pr \.l	23861	27497	28063	28507	29203
Avsetning	7385	641	519	771	252
Bruk i driftsbudsjettet	-1549	-75	-75	-75	-75
Bruk i investeringsbudsj.	-2 200	-770	0	0	0
<i>Beholdning pr 31./2</i>	<u>27497</u>	<u>28063</u>	<u>28507</u>	<u>29203</u>	<u>29380</u>
<i>Pensjonsfondet</i>	<u>-15 059</u>	<u>-15059</u>	<u>-15059</u>	<u>-15059</u>	<u>-15059</u>
<i>Beholdning pr 31./2</i>	<u>12438</u>	<u>13004</u>	<u>13448</u>	<u>14 144</u>	<u>14321</u>
Ubundne investeringsfond					
Beholdning pr \.l	2756	2318	1880	1442	1004
Avsetning					
Bruk	-438	-438	-438	-438	-438
<i>Beholdning pr 31./2</i>	<u>2318</u>	<u>1880</u>	<u>1442</u>	<u>1 004</u>	<u>566</u>

Når det gjelder disposisjonsfondet så vil pensjonsfondet utgjøre ca. 15 mill. kr ved utgangen av 2018. Dette er et fond som det ikke er knyttet likviditet til. Ved å trekke ut pensjonsfondet vil man få et mer reelt tall for disposisjonsfondet.

Beholdningen per 01.01.19 forutsetter at det er overskudd i regnskapet for 2018.

Budsjett	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skall på inntekt og formue	-25 243 000	-22 711 000	-23 878 000	-23 878 000	-23 878 000	-23 878 000
Ordinært rammetilskudd	-63 564 000	-64 989 000	-64 843 000	-65 140 000	-64 729 000	-64 606 000
Skall på eiendom	-5 478 000	-5 820 000	-6 320 000	-6 720 000	-7 890 000	-8 046 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-104 000	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-293 000	-110 000	-101 000	-101 000	-101 000	-101 000
Sum frie disponible inntekter	-94 682 000	-93 630 000	-95 142 000	-95 839 000	-96 598 000	-96 631 000
Renteinntekter og utbytte	-2 295 000	-2 273 000	-2 843 000	-2 843 000	-2 843 000	-2 843 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutg. prov. og andre finan utg.	2 615 000	3 496 000	5 049 000	5 639 000	5 309 000	4 947 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 874 000	5 916 000	7 869 000	7 996 000	7 996 000	7 996 000
Netto finansinntekter/utgifter	6 194 000	7 139 000	10 075 000	10 792 000	10 462 000	10 100 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	3 669 000	600 000	519 000	519 000	771 000	252 000
Til ubundne avsetninger	614 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-4 448 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-4 699 000	-490 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Bruk av bundne avsetninger	-3 597 000	-700 000	-1 260 000	-1 190 000	-758 000	-700 000
Netto avsetninger	-8 461 000	-500 000	-604 000	-656 000	28 000	-433 000
Overført til investeringsbudsjellet	200 000	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-96 748 000	-86 991 000	-85 671 000	-85 703 000	-86 108 000	-86 964 000
Sum fordelt til drift fra skjema 18	87 887 000	86 991 000	85 671 000	85 703 000	86 108 000	86 964 000
Merforbruk/mindreforbruk	-8 861 000	0	0	0	0	0

Bakgrunn:

Merknader: